

Türkiye İş Bankası A.Ş. – DEGA NË KOSOVË

PASQYRAT FINANCIARE

MË DHE PËR VITIN E MBYLLUR MË 31 DHJETOR 2019

SË BASHKU ME RAPORTIN E AUDITORIT TË PAVARUR

MAZARS

PËRMBAJTJA	Faqe
RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR	1
PASQYRAT FINANCIARE:	
PASQYRA E POZITËS FINANCIARE	3
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHPËPËRFSHIRËSE	4
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË EKUITET	5
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË	6
SHËNIMET E PASQYRAVE FINANCIARE	7-70

RAPORT I AUDITUESIT TE PAVARUR

Për Aksionerët e **Türkiye İş Bankası A.S. — Dega në Kosovë**

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të **Türkiye İş Bankası A.S. — Dega në Kosovë** (më poshtë Banka), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2019, dhe pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më datën 31 dhjetor 2019, dhe të rezultatit të saj financiar dhe rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare ("Kodi BSNEPK") së bashku me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Kosovë dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BSNEPK. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të **Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË** për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 janë audituar nga një auditor tjetër i cili ka shprehur një opinion jo të modifikuar në lidhje me pasqyrat financiare më 24 dhjetor 2019.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, dhe për ato kontrole të brendshme që menaxhmenti i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomalitë materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur menaxhmenti synon të likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternative të tjera reale përveç se më sipër.

Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse për zbutjen e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontrolleve të brendshme relevante për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit në përputhje me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen në shënime shpjeguese përkatëse të bëra nga menaxhmenti.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijësisë, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, mbi ekzistencën e një pasigurie materiale mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijësi aktivitetin e saj. Nëse një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në shënimin shpjegues përkatës, nëpërmjet raportit tonë të auditimit, ose nëse shënime shpjeguese nuk janë të përshtatshme ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vijësi.
- Vlerësojmë paraqitjen, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare dhe të shënimeve shpjeguese dhe në rast se ato përfaqësojnë drejt transaksionet dhe ngjarjet.

Ne komunikojmë me personat të ngarkuar për qeverisjen e **Türkiye İş Bankası A.S. — Dega në Kosovë**, përveçse çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë.

 MAZARS
Mazars Kosova Sh.p.k
NUI: 811335597
Rrethim Hoti, Nr. 45/6, Prishtinë
www.mazars.al

30 prill, 2020

Teit Gjini
Auditues Ligjor

Türkiye İş Bankası A.Ş.-DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Pasqyra e pozitës financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro)

	Shënime	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
PASURITË			
Paraja e gatshme në banka dhe në Bankën Qëndrore	7	22,822,094	23,070,013
Plasmanet me banka	8	3,983,686	5,973,801
Investimet financiare në koston e amortizuar	9	5,138,322	2,104,661
<i>prej të cilave të bllokuara në Bankën Qendrore</i>		<i>3,018,104</i>	<i>2,000,000</i>
Kreditë dhe avanset për klientët,neto	10	68,264,165	85,215,636
Prona dhe pajisjet, neto	11	768,136	923,537
Pasuritë e paprekshme, neto	12	88,464	95,311
Kolaterat e riposeduara	14	165,333	163,647
E drejta e përdorimit të pasurisë së marrë më qira	13	2,014,959	-
Parapagimet e tatimit në të ardhura	15	9,455	12,736
Pasuritë tjera	16	38,486	240,149
Gjithsej pasuritë		103,293,100	117,799,491
DETYRIMET			
Depozitat nga klientët	17	75,659,528	58,022,292
Huazime nga bankat	18	11,612,859	13,006,432
Huazime nga kompania Mëmë dhe filialet	19	2,970,181	34,435,130
Tatimet dhe kontributet e tjera të pagueshme	20	33,907	68,281
Detyrimi i tatimit të shtyrë	32	26,256	124,365
Të hyrat e shtyra	21	1,840	10,137
Detyrimet e tjera	22	144,093	82,092
Provizionet	23	97,795	-
Detyrimet e qirasë	24	1,984,407	-
Gjithsej detyrimet		92,530,866	105,748,729
Kapitali aksionar			
Kapitali aksionar		10,000,000	10,000,000
Fitimi i pashpërndarë		762,234	2,050,762
Gjithsej kapitali aksionar	25	10,762,234	12,050,762
Gjithsej detyrimet dhe kapitali aksionar		103,293,100	117,799,491

Këto pasqyra financiare janë përgatitur nga Deloitte Kosova sh.p.k dhe janë aprovuar në emër të Bankës më 28 Prill 2020 nga:

Oguzhan Ceylan
Drejtor i degës në Kosovë
Türkiye İş Bankası A.Ş. – Dega në Kosovë

Afere Rudi
Partnere, Kontabiliste e çertifikuar
Deloitte Kosova sh.p.k

Shënimet shoqëruese në faqet 7 -70 në vijim janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019

(Shumat në Euro)

	Shënime	Viti i mbyllur 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur 31 dhjetor 2018
Të hyrat nga interesi		4,814,526	5,247,039
Shpenzimet e interesit		(2,156,339)	(2,077,529)
Të hyrat neto nga interesi	26	2,658,187	3,169,510
Të hyrat nga tarifat dhe komisionet		268,435	321,155
Shpenzimet e tarifave dhe të komisioneve		(9,101)	(9,118)
Të hyra neto nga tarifat dhe komisionet	27	259,334	312,037
Fitimi neto nga këmbimi valutor	28	24,511	(45,494)
Të hyrat tjera	29	34,245	26,150
Totali i të hyrave operative		58,756	(19,344)
Shpenzimet e humbjes kreditore për kreditë dhe paradhëniet për klientët	10	(1,012,633)	223,419
Shpenzimet e humbjes kreditore për pasuritë financiare	7,8,9,16	57,236	(33,195)
Rënia e vlerës së pasurive të riposeduara	14	1,687	(43,020)
Provizionet për garancione kundrejt klientëve	22	(31,177)	(3,357)
Shpenzimet tjera operative	30	(968,207)	(992,662)
Përfitimet e punonjësve	31	(878,153)	(788,650)
Shpenzimet e zhvlerësimit dhe amortizimit	11,12,13	(456,172)	(307,286)
Totali i shpenzimeve operative		(3,287,419)	(1,944,751)
Fitimi/(Humbja) para tatimit		(311,142)	1,517,452
Tatimi në fitim	32	(44,092)	(167,723)
Tatimi në fitim		(355,234)	1,349,729
Të hyra tjera gjithëpërfshirëse		-	-
Totali i fitimit/(humbjes) gjithëpërfshirëse për vitin		(355,234)	1,349,729

Shënimet shoqëruese në faqet 7-70 në vijim janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare..

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Pasqyra e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro)

	Kapitali aksionar	Fitimet e mbajtura	Totali i kapitalit
Gjendja më 1 janar 2018	10,000,000	701,033	10,701,033
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-
Fitimi për vitin	-	1,349,729	1,349,729
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për periudhën	-	1,349,729	1,349,729
<i>Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët</i>	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2018	10,000,000	2,050,762	12,050,762
Gjendja më 1 janar 2019	10,000,000	2,050,762	12,050,762
Fitimi për vitin	-	(355,234)	(355,234)
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për periudhën	-	(355,234)	(355,234)
Transaksionet me pronarët, të njohura direkt në ekuitet	-	-	-
<i>Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët</i>	-	(933,294)	(933,294)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	10,000,000	762,234	10,762,234

Shënimet shoqëruese në faqet 7-70 në vijim janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
FINANCIAL STATEMENTS

Pasqyra e Rrjedhës së Parasë për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro)

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
I. Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi para tatimit		(311,142)	1,517,453
Rregullimet për zërat jo-në para:			
Zhvierësimi dhe amortizimi	11,12,13	456,172	307,286
Humbja neto nga zhvierësimi		984,886	(186,867)
Provizionet për çëshitet ligjore	23	97,795	-
Të hyrat nga interesi	26	(4,814,526)	(5,247,039)
Shpenzimet e interesit	26	2,156,339	2,077,528
Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimet operative			
Lëvizjet në rezervat e detyrueshme me BQK-në	7	1,080,138	1,487,818
Rritja në plasmanet me banka	8	2,000,000	(6,000,000)
Rritja në huatë dhe paradhëniet për klientët	10	15,820,315	(3,419,102)
Rritja në depozita ndaj klientëve- Rritja e detyrimeve ndaj klienteve	17	17,296,240	15,019,418
Rritja në detyrimet tatimore dhe detyrimet tjera	20,22	(1,864)	8,411
Të hyrat e shtyra	21	(8,297)	(13,679)
Rritja në avanset dhe arkëtueshmet tjera	16	(32,845)	(234,380)
Kolaterale të riposeduara	14	-	(163,647)
Tatimi i paguar në të ardhura		(131,562)	(121,500)
Interesi i paguar		(2,012,550)	(1,706,192)
Interesi i paguar për të drejtën e përdorimit të pasurisë së marrë me qira	26	(144,497)	-
Interesi i arkëtuar		4,905,228	4,885,801
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet operative (I)		37,339,830	8,211,309
II. Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese			
Investimet në letra me vlerë	9	(3,032,087)	(1,497,627)
Blerjet e pronës dhe pajisjeve	11	(31,070)	(524,723)
Blerjet e pasurive të paprekshme	12	(4,722)	(58,641)
Paraja neto e përdorur për aktivitetet investuese (II)		(3,067,879)	(2,080,991)
III. Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese			
Huamarrjet nga zyra qendrore	19	(31,116,818)	(7,948,392)
Ripagimet/Të hyrat nga huamarrjet	18	(1,400,000)	7,500,000
Dividendat e paguara		(933,294)	-
Detyrimet e qirasë		(59,555)	-
Paraja neto nga aktivitetet financuese (III)		(33,509,667)	(448,392)
IV. Rritja neto në para dhe ekuivalentët e saj (I+II+III)		762,284	5,681,926
V. Paraja dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit		12,514,746	6,832,820
VI. Paraja dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit (IV + V)	7	13,277,030	12,514,746

Shënimet e bashkangjitura në faqet 7-70 në vijim janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

1. ENTITETI RAPORTUES

Türkiye İş Bankası A.Ş. – Dega në Kosovë ("Banka" ose "Dega") është një degë e Türkiye İş Bankası A.Ş., një entitet turk.

Banka operon si bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e klientëve brenda Kosovës. Banka operon nën licencën bankare Nr. 011 të lëshuar nga Banka Qendrore e Republikës së Kosovës. Dega është regjistruar në Ministrinë e Tregtisë dhe Industrisë me 19 nëntor 2012 dhe ka numër biznesi 70899345 si dhe numër fiskal 600886131. Gjatë vitit 2019, banka ka operuar me dy zyra. Një zyrë gjendet tek rr.Ukshin Hoti, 100 në Prishtinë ndërsa tjetra në Prizren, rruga Zahir Pajaziti.

Banka kishte 29 të punësuar në 31 dhjetor 2019 (28 të punësuar më 31 dhjetor 2018).

2. BAZAT E PËRGATITJES

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) dhe interpretimet e tyre të miratuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në koston historike.

(c) Parimi i vijimësisë

Menaxhmenti i bankës ka bërë një vlerësim mbi aftësinë e bankës për të vazhduar me parimin e vijimësisë dhe mendon që ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Gjithashtu, menaxhmenti nuk është i informuar për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime serioze mbi aftësinë e bankës për të vazhduar me parimin e vijimësisë. Si rrjedhojë, pasqyrat financiare vazhdojnë të përgatiten në bazë të parimit të vijimësisë.

(d) Valuta funksionale dhe e prezentimit

Pasqyrat financiare janë prezentuar në EUR, që është edhe valuta funksionale e bankës.

(e) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare konform parimeve të SNRF kërkon nga menaxhmenti të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave dhe shumave të raportuara të pasurive, detyrimeve, të hyrave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë si rezultat i këtyre vlerësimeve.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësime njihen dhe aplikohen duke filluar nga periudha aktuale e në vazhdimësi. Informacioni mbi zhvlerësimin e pasurive financiare dhe vlerat e drejta të instrumenteve financiare përshkruhet në shënimin 5.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL

(a) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj përkthehen në valutën funksionale sipas normave të këmbimit të datës së transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet monetare të denominuara në valuta të huaja në datën e raportimit ripërkthehen në valutën funksionale sipas normës së këmbimit në atë datë. Pasuritë dhe detyrimet jomonetare të denominuara në valuta të huaja të cilat maten sipas vlerës së drejtë, përkthehen në valutën funksionale sipas normës së këmbimit në datën në të cilën është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat nga valuta e huaj që dalin nga ripërkthimi njihen si fitim ose humbje.

(b) Të hyrat dhe shpenzimet e interesit

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma e cila saktësisht diskonton pagesat dhe pranimet e vlerësuara të parave në të ardhmen përgjatë jetëgjatësisë së pritshe të pasurisë ose detyrimit financiar (ose nëse është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtë) deri:

- vlera kontabël bruto e pasurisë financiare; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Në kalkulimin e normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhën e ardhshme të parasë duke konsideruar të gjitha kushtet kontraktuale të instrumenteve financiare, por jo edhe humbjet e ardhshme kreditore. Për aktivet financiare të zhvlerësuara një normë interesi efektive e rregulluar e kredisë llogaritet duke përdorur flukset e ardhshme të vlerësuara të parasë, përfshirë humbjet e pritura të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha kostot e transaksionit, tarifat e pranuar ose paguara të cilat janë pjesë integrale e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit janë kosto rritëse që i atribuohen direkt blerjes, lëshimit ose heqjes nga përdorimi të një pasurie ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi llogariten duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën bruto të aktivit financiar.

Sipas SNRF 9 për pasuritë financiare të cilat kanë rënë në vlerën kreditore në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia në koston e amortizuar të pasurisë. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto, edhe nëse risku kreditor i pasurisë përmirësohet.

(c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit të një pasurie financiare ose detyrimi financiar, përfshihen në kalkulimin e normës efektive të interesit.

Sipas SNRF 15, Banka fiton një tarifë dhe të ardhura nga komisioni nga një gamë e larmishme e shërbimeve financiare që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen në një shumë që reflekton shpërblimin që Banka pret të përfitojë në këmbim të ofrimit të shërbimeve.

Detyrimet e performancës, si dhe koha e përbushjes së tyre, identifikohen dhe përcaktohen, në fillimin e kontratës. Kontratat e të ardhurave të Bankës zakonisht nuk përfshijnë detyrime të shumëfishta të performancës,

Banka ofron një shërbim për klientët e saj, shërbimi faturohet dhe përgjithësisht bëhet i arkëtueshëm me përbushjen e obligimeve të performancës, në një moment të kohës.

Në përgjithësi, Banka ka arritur në përfundimin se principi është kryesori në realizimet e të ardhurave të saj, sepse zakonisht kontrollojnë shërbimet para transferimit të tyre tek klienti.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit në të ardhura përbëhen nga tatimet afatshkurtra dhe tatimi i shtyrë. Shpenzimet e tatimit në të ardhura njihen në fitim ose humbje deri në masën që një zë njihet direkt në kapital ose në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse.

Tatimi aktual

Tatimi aktual përbëhet nga tatimi që pritët të jetë i pagueshëm apo i arkëtueshëm në të ardhurat ose humbjet e tatueshme të vitit dhe çfarëdo rregullimi të tatimit të pagueshëm apo të arkëtueshëm nga vitet e kaluara. Llogaritët në bazë të normave tatimore në fuqi ose që kanë hyrë në fuqi në datën e raportimit.

Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet duke llogaritur diferencat e përkohshme në mes të vlerave bartëse të pasurive dhe detyrimeve për qëllim të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime të tatimit.

Tatimi i shtyrë duhet të matet sipas normave të tatimit që pritët të zbatohen në diferencat e përkohshme kur të kthehen, bazuar në ligjet në fuqi ose që kanë hyrë në fuqi në datën e raportimit.

Tatimi i shtyrë njihet si pasuri e vetme deri në atë masë që në të ardhmen do të ketë fitime të mundshme të tatueshme në dispozicion kundrejt të cilës mund të shfrytëzohen diferencat e përkohshme.

Detyrimet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Tatimit i shtyrë si pasuri edhe tatimi i shtyrë si detyrim rishikohen në secilën datë raportuese dhe zvogëlohen deri në atë masë që nuk është e mundshme që një përfitim tatimor, respektivisht një obligim tatimor, do të realizohet. Tatimi shtesë në të ardhura nga shpërndarja e dividendave njihet në të njëjtën kohë kur njihen edhe detyrimet për të paguar dividendin.

(e) Lizingjet operative (politika e zbatueshme deri më 31 dhjetor 2018)

Pagesat e bëra nën qiranë operative ngarkohen në shpenzime në bazë të drejtpërdrejtë gjatë kohëzgjatjes së qirasë.

(f) Qiratë

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2019

Banka vlerëson në rastet kur kontratat në përbërjen e tyre kanë apo janë kontrata të qirasë. Banka e njeh të drejtën e shfrytëzimit të pasurisë si dhe detyrimeve që rrjedhin nga ajo qira, përveç kontratave afatshkurta të qirasë (të përcaktuara si qira për një periudhë 12 muaj apo më pak) dhe qiratë me kosto të ulët (sic janë kompjuterët personal, artikuj të vegjël për zyre, makinat apo telefonat). Për këto qira, Banka njeh pagesen e qirasë si shpenzim operativ mbi bazën metodës lineare gjatë kohëzgjatjes së kontratës, përveç në rast kur ekziston ndonjë bazë tjetër më përfaqësuese e asaj kohe në të cilën përfitohen benefitet ekonomike nga pasuritë e marra me qira.

Detyrimi i qirasë matet fillimisht me vlerën aktuale të pagesave të qirasë, të cilat nuk janë paguar në datën e njohjes fillestare, diskontuar duke përdorur normën diskontuse të qirasë. Në rast se kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, atëherë banka përdor normën e huamarrjeve.

Pagesat e qirasë që përfshihen në matjen e detyrimit të qirasë, përfshijnë:

- Pagesat fikse të qirasë (përfshirë pagesat fikse në substancë), e zbritur për çdo pagesë për stimulimin e marrjes/dhënies së qirasë.
- Pagesat variable të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- Shuma që pritët të paguhet nga qiramarrësi nën garancitë e vlerës së mbetur;
- Çmimi i opsionit të blerjes, nëse qiramarrësi është i sigurt për të ushtruar opsionet për ndërprerjen e qirasë.
- Pagesat e ndëshkimeve për ndërprerjen e kontratës, nëse termet e qirasë reflektojnë ushtrimin e një opsioni për të ndërprerë kontratën

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(f) Qiratë (vazhdim)

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2019

Detyrimi i qirasë paraqitet si një zë i veçantë në pasqyrën e pozicionit financiar. Detyrimi i qirasë matet më pas duke rritur vlerën kontabël për të reflektuar interesin mbi detyrimin e qirasë (duke përdorur metodën efektive të interesit) dhe duke reduktuar vlerën kontabël për të reflektuar pagesat e bëra për qiranë.

Banka e ri-mat detyrimin e qirasë (dhe bën rregullimet përkatëse në lidhje me të drejtën e përdorimit të pasurisë) sa herë që:

Afati i qirasë ka ndryshuar ose ka një ngjarje të rëndësishme apo ndryshim në rrethana që rezultojnë në një ndryshim në vlerësimin e ushtrimit të opsionit të blerjes, në këtë rast detyrimi i qirasë ri-matet duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë duke përdorur një normë të rishikuar diskontimi.

Pagesat e qirasë ndryshojnë për shkak të ndryshimeve në një indeks ose normë ose një ndryshim në pagesën e pritshme nën një vlerë të mbetur të garantuar, në të cilat raste detyrimi i qirasë rimatet duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë duke përdorur një normë të pandryshuar diskontimi (përveç nëse pagesat e qirasë ndryshojnë për shkak të një ndryshimi në një normë interesi të ndryshueshme, në këtë rast përdoret një normë e rishikuar e diskontimit).

Një kontratë qiraje është modifikuar dhe modifikimi i qirasë nuk llogaritet si një qira e veçantë, në këtë rast detyrimi i qirasë rimatet bazuar në afatin e qirasë së qirasë së modifikuar duke zbritur pagesat e rishikuara të qirasë duke përdorur një normë të rishikuar diskontimi në datën e modifikimit. E drejta e përdorimit të pasurisë përfshinë matjen fillestare të detyrimit përkatës të qirasë, pagesat e qirasë të bëra në ose para ditës së fillimit, të zbitura për çdo shumë të dhënë si stimul për të marrë/dhënë qiranë dhe çdo kosto fillestare direkte. Ato më pas maten me kosto, të zbitur për zhvlerësim të akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi.

Kurdoherë që Banka ka një detyrim për shpenzimet për çmontimin dhe heqjen e një pasurie të marrë me qira, zhvendosje të lokacionit ose të rivendos pasurinë në gjendjen e kërkuar nga termat dhe kushtet e qirasë, një provizion njihet dhe matet sipas SNK 37. Në atë masë që kostot lidhen me një të drejtë të shfrytëzimit të pasurisë, kostot përfshihen në pasurinë e tillë, përveç nëse ato shpenzime janë bërë për të prodhuar inventarë.

E drejta e përdorimit të pasurisë zhvlerësohet gjatë periudhës më të shkurtër të afatit të qirasë dhe jetës së dobishme të pasurisë. Nëse qiradhënësi transferon pronësinë mbi pasurinë ose koston e të drejtës së përdorimit të pasurisë, dhe kjo reflekton që Banka pret të ushtrojë një mundësi blerjeje, atëherë pasuria e tillë zhvlerësohet gjatë jetës së dobishme të kësaj pasurie. Zhvlerësimi fillon në datën e fillimit të qirasë.

E drejta e përdorimit të pasurisë paraqitet si një linjë e veçantë në pasqyrën e pozicionit financiar.

Banka aplikon SNK 36 për të përcaktuar nëse e drejta e përdorimit të pasurisë ka rënë në vlerë dhe njeh në pasqyrat financiare ndonjë rënie në vlerë, siç përshkruhet në politikën e "Prona, impiantet dhe pajisjet". Qiraja e ndryshueshme që nuk varet nga një indeks ose normë nuk përfshihet në matjen e detyrimit të qirasë dhe të drejtën e përdorimit të pasurisë. Pagesat e ndërlidhura njihen si shpenzime në periudhën në të cilën ndodh ngjarja që shkaktonë ato pagesa dhe përfshihen në linjën "Shpenzime të tjera" në fitim ose humbje.

Si një gjë praktike, SNRF 16 lejon një qiramarrës të mos veçojë përbërësit jo-qira të kontratës, dhe në vend të kësaj të llogarisë për çdo qira dhe komponentë që nuk lidhen me qira, si një marrëveshje e vetme. Banka nuk e ka përdorur këtë praktikë. Për kontratat që përmbajnë një përbërës të qirasë dhe një ose më shumë komponentë të qirasë ose jo të qirasë, Banka shpërndan vlerësimin në kontratë për secilën komponentë të qirasë në bazë të çmimit relativ të pavarur të komponentit të qirasë dhe çmimit total të përbërësve jo-qira. Banka ka zgjedhur të përdorë qasjen retrospektive të modifikuar në aplikimin e SNRF 16. Sipas qasjes së modifikuar retrospektive, qiramarrësi nuk do të duhet të rideklojojë informacionin krahasues financiar. Prandaj, data e aplikimit fillestar është dita e parë e periudhës vjetore të raportimit në të cilën një qiramarrës së pari zbaton kërkesat e standardit të ri të qirasë. Në datën e aplikimit fillestar të standardit të ri të qirasë, qiramarrësi do të njohin efektin kumulativ të aplikimit fillestar si një rregullim në bilancin fillestar të fitimeve të mbajtura që nga 1 janari 2019. Periudhat e mëparshme kanë mbetur ashtu siç është nën kërkesat e njohjes së SNK 17.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(f) Qiratë (vazhdim)

Politika e zbatueshme nga 1 janar 2019

Njohja fillestare përfshin llogaritjen e vlerës aktuale të të gjitha pagesave të qirasë së mbetur duke përdorur normën e huamarrjes të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar dhe deklarimin e detyrimit të qirasë në shumën e llogaritur në bilanc.

Për të llogaritur vlerat aktuale të pagesave të mbetura të qirasë, Banka përdori një normë interesi të caktuar nga Departamenti i Thesarit të Zyrës Qendrore. Norma e interesit të përdorur përfaqëson nivelin e huamarrjes që Grupi zakonisht ngarkon në huazimet ndërbankare. Banka ka përdorur një normë interesi prej 7.57% për pagesa të qirasë për degën e Prishtinës dhe Selisë qendrore, dhe ka përdorur një normë interesi prej 6.71% për të paguar pagesat e qirasë për degën e Prizrenit.

Ekzistojnë dy mundësi për matjen e të drejtës së përdorimit të pasurisë në periudhën kalimtare. Është e rëndësishme të theksohet se kjo bëhet në bazë të qirasë:

- i) Qasja e parë është të matja e pasurisë sikur SNRF 16 të ishte aplikuar që nga data e fillimit të qirasë duke përdorur një normë skontimi bazuar në normën e huamarrjes shtesë të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar.
- ii) Qasja e dytë është të matja e pasurisë në një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë, të rregulluar nga shuma e çdo pagese të parapaguar ose akruale të njohur para datës së aplikimit fillestar.
- iii) Banka ka zgjedhur të zbatojë metodën e dytë më lartë dhe të matë detyrimin e qirasë të barabartë me të drejtën e përdorimit të pasurisë të rregulluar nga çdo parapagim. Zbatimi i SNRF 16 për qiramarrjet e klasifikuara më parë si qira operative nën SNK 17 rezultoi në njohjen e të drejtës së përdorimit të pasurisë në shumë prej 2,273,091 EUR (përfshirë qiratë e parapaguara) dhe detyrimet e qirasë prej 2,043,962 EUR.

(g) Instrumentet financiare

Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës kur Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Pasuritë dhe detyrimet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë. Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të pasurive financiare dhe detyrimeve financiare (përveç pasurive financiare dhe detyrimeve financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes), i shtohen ose zbriten nga vlera e drejtë e pasurive financiare ose detyrimeve financiare, sipas rastit, në njohjen fillestare. Kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së pasurive financiare ose detyrimeve financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes njihen menjëherë në fitim ose humbje.

(h) Pasuritë financiare

Të gjitha blerjet ose shitjet në mënyrë të rregullt të pasurive financiare njihen dhe çregjistrohen në bazë të datës së tregtisë. Blerjet ose shitjet në mënyrë të rregullt janë blerje ose shitje të pasurive financiare që kërkojnë shpërndarjen e pasurive brenda afatit kohor të përcaktuar me rregullore ose konventë në treg.

Të gjitha pasuritë e njohura financiare maten më pas në tërësi ose me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë, në varësi të klasifikimit të pasurive financiare.

Banka ka njohur në pasqyrat e saj financiare vetëm pasuritë financiare që mbahen me kosto të amortizuar.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(h) Pasuritë financiare (vazhdim)

Klasifikimi i pasurive financiare

Instrumentet e borxhit që plotësojnë kushtet e mëposhtme maten më pas me koston e amortizuar:

a) Pasuria financiare mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është të mbajë pasuritë financiare për të mbledhur flukset monetare kontraktuale; dhe

b) Kushtet kontraktuale të pasurisë financiare lindin në data të specifikuar të fluksit të parave që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën kryesore të papaguar.

Instrumentet e borxhit që plotësojnë kushtet e mëposhtme maten më pas me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDPATGJ):

a) pasuria financiare mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit arrihet nga të dyja mbledhjet e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e pasurive financiare; dhe

b) kushtet kontraktuale të pasurisë financiare lindin në data të përcaktuara flukset e parave që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën kryesore të papaguar.

Të gjitha pasuritë e tjera financiare maten më pas me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDPFH). Përkundër kësaj më sipër, banka mund të bëjë zgjedhjet / përcaktimin e pakthyesëm të mëposhtëm në njohjen fillestare të një pasurie financiare:

a) Banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme për të paraqitur ndryshime të mëvonshme në vlerën e drejtë të një investimi në kapital në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, nëse përmbushen kritere të caktuara (shiko më poshtë); dhe

b) Banka mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një investim borxhi që plotëson koston e amortizuar ose kriteret e VDPATGJ të matura në VDPFH nëse duke bërë kështu eliminon ose zvogëlon ndjeshëm një mospërputhje të kontabilitetit (shiko më poshtë):

(i) Kostoja e amortizuar dhe metoda efektive e interesit

Metoda efektive e interesit është një metodë e llogaritjes së koston e amortizuar të një instrumenti borxhi dhe shpërndarjes së të ardhurave nga interesi për periudhën përkatëse.

Për pasuritë financiare, përveç pasurive financiare të cilat kanë rënë në vlerë, të blera ose të gjeneruara përbrenda portfolios së bankës (d.m.th. pasuritë të cilat janë të dëmtuara nga kredia në njohjen fillestare), norma efektive e interesit është norma që saktësisht zbret vlerat e arketimeve të vlerësuara në të ardhmen (përfshirë të gjitha tarifat e paguara ose pranuar që formojnë një pjesë integrale të normës efektive të interesit, kostove të transaksionit dhe primeve ose zbritjeve të tjera) duke përjashtuar humbjet e pritura të kredisë, përgjatë jetës së pritshme të instrumentit të borxhit, ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër, në vlerën kontabël bruto të instrumentit të borxhit në njohjen fillestare. Për pasuritë financiare që kanë rënë në vlerë, të blera ose të gjeneruara përbrenda portfolios së bankës, një normë efektive interesi e rregulluar nga kredia llogaritet duke zbritur flukset e vlerësuara të parasë së ardhshme, përfshirë humbjet e pritura të kredisë, në koston e amortizuar të instrumentit të borxhit në njohjen fillestare.

Kostoja e amortizuar e një pasurie financiare është shuma në të cilën pasuria financiare matet në njohjen fillestare minus ripagimet e kryera, plus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo ndryshimi midis asaj shume fillestare dhe shumës së maturimit, të rregulluar për çdo humbje nga zhvlerësimi. Vlera kontabël neto e një pasurie financiare është kostoja e amortizuar e një pasurie financiare para se të rregullohet për çdo rënie në vlerë.

Të ardhurat nga interesi njihen duke përdorur metodën e interesit efektiv për instrumentet e borxhit të matur më pas me koston e amortizuar dhe në VDPATGJ. Për pasuritë financiare, përveç pasurive financiare të rëna në vlerë, të blera ose të gjeneruara brenda portfolios së bankës, të ardhurat nga interesi llogariten duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të një pasurie financiare, përveç pasurive financiare që më pas kanë rënë në vlerë (shiko më poshtë). Për pasuritë financiare që kanë rënë në vlerë, të ardhurat nga interesi njihen duke aplikuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të pasurisë financiare.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(h) Pasuritë financiare (vazhdim)

Nëse, në periudhat pasuese të raportimit, rreziku i kredisë në instrumentin financiar të dëmtuar, përmirësohet në mënyrë që pasuria financiare të mos bie në vlerë, të ardhurat nga interesi njihen duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare.

Për pasuritë financiare të dëmtuara të blera ose të gjeneruara brenda portfolios së bankës, banka njeh të ardhura nga interesi duke aplikuar normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia në koston e amortizuar të pasurisë financiare nga njohja fillestare. Llogaritja nuk kthehet në bazën bruto edhe nëse rreziku i kredisë i pasurisë financiare përmirësohet më pas në mënyrë që pasuria financiare të mos jetë më e zhvlerësuar. Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje dhe përfshihen në zërin "të ardhura nga financimi - të ardhura nga interesi" (shënimi 26).

(ii) Instrumentet e borxhit të klasifikuar si në VDPATGJ

Obligacionet e korporatave të mbajtura nga Banka klasifikohen në VDPATGJ. Obligacionet e korporatave fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit. Më pas, ndryshimet në vlerën kontabël të këtyre bonove të korporatave si rezultat i fitimeve dhe humbjeve të këmbimit valutë (shiko më poshtë), fitimet nga zhvlerësimi ose humbjet (shiko më poshtë) dhe të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën efektive të interesit (shiko (i) më lart) njihen në fitim ose humbje. Shumat që njihen në fitim ose humbje janë të njëjta me shumat që do të njiheshin në fitim ose humbje nëse këto obligacione të korporatave do të ishin matur me koston e amortizuar. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël të këtyre bonove të korporatave njihen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe grumbullohen nën titullin e rezervës së rivlerësimit të investimeve. Kur këto obligacione të korporatave njihen si të njohura, fitimet ose humbjet kumulative të njohura më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse klasifikohen në fitim ose humbje.

(iii) Pasuritë financiare në VDPFH

Pasuritë financiare që nuk plotësojnë kriteret për matjen me koston e amortizuar ose VDPATGJ (shiko më lartë) maten në VDPFH. Në mënyrë të veçantë:

- (a) Investimet në instrumentet e kapitalit neto klasifikohen si në VDPFH, përveç nëse Banka cakton një investim kapitali, i cili as nuk mbahet për tregti, as një konsideratë kontingjente që rrjedh nga një kombinim biznesi, si në VDPATGJ për njohjen fillestare.
- b) Instrumentet e borxhit që nuk plotësojnë kriteret e koston së amortizuar ose kriteret e VDPATGJ klasifikohen si në VDPFH. Përveç kësaj, instrumentet e borxhit që plotësojnë ose kriteret e koston së amortizuar ose kriteret e VDPATGJ mund të përcaktohen si në VDPFH pas njohjes fillestare nëse një përcaktim i tillë eliminon ose zvogëlon ndjeshëm një matje ose mospërputhje të njohjes (të ashtuquajturat 'mospërputhje kontabël') që do të lindin nga matja aktivet ose detyrimet ose njohja e fitimeve dhe humbjeve prej tyre në baza të ndryshme. Banka nuk ka caktuar ndonjë instrument borxhi si në VDPFH.
- c) Pasuritë financiare në VDPFH maten me vlerën e drejtë në fund të çdo periudhe raportimi, me çdo fitim ose humbje të vlerës së drejtë të njohur në fitim ose humbje në masën që ato nuk janë pjesë e një marrëdhënie mbrojtëse të caktuar. Fitimi ose humbja neto e njohur në fitim ose humbje përfshin çdo dividend ose interes të fituar në aktivin financiar dhe përfshihet në "zërin tjetër të fitimeve dhe humbjeve".

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(h) Pasuritë financiare (vazhdim)

(iv) Fitimet dhe humbjet e këmbimit valutor

- a) Sasia kontabël e pasurisë financiare që janë të shprehura në një valutë të huaj përcaktohet në atë valutë të huaj dhe të përkthyer me kursin në fund të çdo periudhe raportimi. Në mënyrë të veçantë, për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar që nuk janë pjesë e një marrëdhënieje të caktuar të mbrojtjes, diferencat e këmbimit njihen në fitim ose humbje në zërin tjetër të fitimeve dhe humbjeve;
- b) Për instrumentet e borxhit të matur në VDPATGJ që nuk janë pjesë e një marrëdhënieje të caktuar të mbrojtjes, diferencat e këmbimit në koston e amortizuar të instrumentit të borxhit njihen në fitim ose humbje në zërin tjetër të fitimeve dhe humbjeve. Diferencat e tjera të këmbimit njihen në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse në rezervën e rivlerësimit të investimeve;
- c) për pasuritë financiare të matura në VDPFH që nuk janë pjesë e një marrëdhënieje të caktuar të mbrojtjes, diferencat e këmbimit njihen në fitim ose humbje në zërin e "fitimeve dhe humbjeve të tjera"; dhe
- d) për instrumentet e kapitalit të matur në VDPATGJ, diferencat e këmbimit njihen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në rezervën e rivlerësimit të investimeve.

(v) Çregjistrimi i pasurive financiare

Banka çregjistron një pasuri financiare vetëm kur skadojnë të drejtat kontraktuale të fluksit të parave nga pasuria, ose kur transferon pasurinë financiare dhe në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë në një entitet tjetër. Nëse Banka nuk transferon dhe nuk mban në masë të madhe të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe vazhdon të kontrollojë pasurinë e transferuar, Banka njeh interesin e saj të mbajtur një pasuri dhe një detyrim shoqërues për shumat që mund të duhet të paguajë.

Për çregjistrimin e një pasurie financiare të matur me koston e amortizuar, diferenca midis vlerës kontabël të pasurisë dhe shumës së vlerës së marrë dhe të arkëtueshme njihet në fitim ose humbje. Përveç kësaj, në çregjistrimin e një investimi në një instrument borxhi të klasifikuar si në VDPATGJ, fitimi ose humbja kumulative e grumbulluar më parë në rezervën e rivlerësimit të investimeve është riklasifikuar në fitim ose humbje.

(vi) Shlyerja e pasurive

Banka shlyen pasuritë financiare, tërësisht ose pjesërisht, kur ka shteruar të gjitha përpjekjet praktike të rimëkëmbjes dhe ka konkluduar se nuk ka ndonjë pritje të arsyeshme të rimëkëmbjes. Treguesit se nuk ka ndonjë pritje të arsyeshme të rimëkëmbjes përfshijnë (i) ndërprerjen e veprimtarisë përmbartimore dhe (ii) kur metoda e rimëkëmbjes së Bankës është mbyllje e detyrueshme mbi kolateralin dhe vlera e kolateralit është e tillë që nuk ka ndonjë pritje të arsyeshme të rikuperimit të plotë. Banka mund të fshijë pasuritë financiare që janë ende subjekt i veprimtarisë përmbartimore.

(i) Detyrimet financiare

(i) Klasifikimi si borxh ose kapital

Instrumentet e borxhit dhe të kapitalit neto klasifikohen ose si detyrime financiare ose si kapital në përputhje me përmbajtjen e marrëveshjeve kontraktuale dhe përkufizimet e një detyrimi financiar dhe një instrumenti të kapitalit neto.

Të gjitha detyrimet financiare maten më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv ose në VDPFH.

Sidoqoftë, detyrimet financiare që lindin kur një transferim i një aktivi financiar nuk kualifikohet për çregjistrim ose kur zbatohet qasja e vazhdueshme e përfshirjes, dhe kontratat e garancisë financiare të lëshuara nga Banka, maten në përputhje me politikat specifike të kontabilitetit të përcaktuara më poshtë.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(i) Detyrimet financiare (vazhdim)

(ii) Detyrimet financiare në VDPFH

Detyrimet financiare klasifikohen në VDPFH kur detyrimi financiar është (i) konsiderim i kushtëzuar i një blerësi në një kombinim biznesi, (ii) i mbajtur për tregtim ose (iii) i caktuar si në VDPFH.

Një detyrim financiar klasifikohet si i mbajtur për tregtim nëse:

- a) Është fituar kryesisht për qëllim të riblerjes së tij në afatin e afërt; ose
- b) Në njohjen fillestare është pjesë e një portofoli të instrumenteve financiare të identifikuar që Banka administron së bashku dhe ka një model aktual të kohëve të fundit të marrjes së fitimit afatshkurtër; ose
- c) Është një derivat, përveç një derivati që është një kontratë e garancisë financiare ose një instrument mbrojtës i caktuar dhe efektiv.

Një detyrim financiar përveç një detyrimi financiar i mbajtur për tregtim ose konsiderim i kushtëzuar i një blerësi në një kombinim biznesi mund të përcaktohet si në VDPFH pas njohjes fillestare nëse:

- a) Një përcaktim i tillë eliminon ose zvogëlon ndjeshëm një matje ose mospërputhje të njohjes që do të lindte ndryshe; ose
- b) Detyrimi financiar është pjesë e një grupi të pasurive financiare ose detyrimeve financiare ose të dyja, i cili menaxhohet dhe performanca e tij vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, në përputhje me menaxhimin e dokumentuar të bankës ose strategjinë e investimeve, dhe informacionin rreth grupimit sigurohet brenda kësaj baze; ose
- c) Ajo bën pjesë në një kontratë që përmban një ose më shumë derivate të ngulitur.

Detyrimet financiare në VDPFH maten me vlerën e drejtë, me fitimet ose humbjet që vijnë nga ndryshimet në vlerën e drejtë të njohura në fitim ose humbje në atë masë sa ato nuk janë pjesë e një marrëdhënieje të caktuar të mbrojtjes Fitimi ose humbja neto e njohur në fitim ose humbje përfshin çdo interes i paguar për detyrimin financiar dhe është përfshirë në linjën 'fitimet dhe humbjet e tjera' në fitim ose humbje.

Sidoqoftë, për detyrimet financiare të përcaktuara si në VDPFH, shuma e ndryshimit në vlerën e drejtë të detyrimit financiar që i atribuohet ndryshimeve në rrezikun e kredisë së këtij detyrimi njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, përveç nëse njohja e efekteve të ndryshimet në rrezikun e kredisë së pasivit në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse do të krijonin ose zgjeronin një mospërputhje kontabël në fitim ose humbje. Shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë të detyrimit njihet në fitim ose humbje. Ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen rrezikut të kredisë së një detyrimi financiar, të cilat njihen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, nuk janë riklasifikuar më pas në fitim ose humbje; në vend të kësaj, ato transferohen në fitime të mbajtura me rastin e njohjes së detyrimit financiar.

Fitimet ose humbjet në kontratat e garancisë financiare të lëshuara nga Banka të përcaktuara nga Banka si në VDPFH njihen në fitim ose humbje.

(iii) Detyrimet financiare të matura sipas kostos së amortizuar

Detyrimet financiare që nuk janë (i) konsiderim kontigjent i një blerësi në një kombinim biznesi, (ii) i mbajtur për tregtim, ose (iii) i mbajtur përmes VDPFH, maten më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit.

Metoda efektive e interesit është një metodë e llogaritjes së kostos së amortizuar të një detyrimi financiar dhe të shpërndarjes së shpenzimeve të interesit për periudhën përkatëse. Norma efektive e interesit është ajo normë që zbrit saktësisht pagesa të parave të gatshme (përfshirë të gjitha tarifat dhe pikat e paguara ose të pranuar që përbëjnë një pjesë integrale të normës efektive të interesit, kostot e transaksionit dhe primet e tjera ose zbritjet) përgjatë jetës së pritshme të detyrimit financiar ose (kur është e përshtatshme) një periudhë më e shkurtër, me koston e amortizuar të një detyrimi financiar.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(i) Detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Detyrimet e kontratës së garancisë financiare

Një kontratë e garancisë financiare është një kontratë që kërkon që emetuesi të bëjë pagesa të specifikuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që i shkaktohet sepse një debitor i specifikuar nuk arrin të bëjë pagesa kur është në përputhje me kushtet e një instrumenti borxhi. Detyrimet e kontratës së garancisë financiare maten fillimisht me vlerat e tyre të drejta dhe, nëse nuk përcaktohen si në VDPFH dhe nuk rrjedhin nga një transferim i një aktivi, maten më pas në vlerën më të lartë prej:

- shumën e lejitimit të humbjes të përcaktuar në përputhje me SNRF 9 (shiko pasuritë financiare më lartë); dhe
- shuma e njohur fillimisht më pak, kur është e përshtatshme, amortizimi kumulativ i njohur në përputhje me politikat e njohjes së të ardhurave të përcaktuara më sipër.

(v) Fitimet dhe humbjet e këmbimit valutor

Për detyrimet financiare që shprehen në një valutë të huaj dhe maten me koston e amortizuar në fund të çdo periudhe raportimi, fitimet dhe humbjet e këmbimit valutor përcaktohen bazuar në koston e amortizuar të instrumenteve. Këto fitime dhe humbje nga kursi i këmbimit njihen në zërin "fitime dhe humbje të tjera" në fitim ose humbje për detyrimet financiare që nuk janë pjesë e një marrëdhënieje të caktuar të mbrojtjes.

Për ato që përcaktohen si një instrument mbrojtës për një mbrojtje të rrezikut në valutë të huaj, fitimet dhe humbjet nga këmbimi i valutave të huaja njihen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe grumbullohen në një komponent të veçantë të kapitalit neto.

Vlera e drejtë e detyrimeve financiare të shprehura në një valutë të huaj përcaktohet në atë valutë të huaj dhe të përkthyer në kursin e pikës në fund të periudhës raportuese. Për detyrimet financiare të matura si në VDPFH, përbërësi i këmbimit valutor përbën një pjesë të fitimeve ose humbjeve të vlerës së drejtë dhe njihet në fitim ose humbje për detyrimet financiare që nuk janë pjesë e një marrëdhënie mbrojtëse të caktuar.

(vi) Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Banka e çregjistron detyrimet financiare kur dhe vetëm kur detyrimet e Bankës shkarkohen, anulohen ose kanë skaduar. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar të çregjistruar dhe vlerës së paguar dhe të pagueshme njihet në fitim ose humbje.

Kur Banka shkëmben me huadhënësin ekzistues një instrument borxhi në një tjetër me terma thelbësisht të ndryshëm, një shkëmbim i tillë llogaritet si shuarje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje e një detyrimi të ri financiar. Në mënyrë të ngjashme, Banka llogarit një modifikim thelbësor të kushteve të një detyrimi ekzistues ose një pjesë të tij si shuarje e detyrimit financiar origjinal dhe njohjes së një detyrimi të ri. Supozohet se termat janë thelbësisht të ndryshëm nëse vlera aktuale e zbritur e fluksit të parave sipas kushteve të reja, përfshirë çdo tarifë të paguar neto të çdo tarife të marrë dhe të zbritur duke përdorur normën fillestare efektive është të paktën 10 përqind e ndryshme nga vlera e zbritur e fluksit të mbetur monetary të detyrimit financiar origjinal. Nëse modifikimi nuk është thelbësor, ndryshimi midis:

(1) Vlerës kontabël të detyrimit përpara modifikimit; dhe

(2) Vlerës së tanishme të fluksit të parasë pas modifikimit

njihet në fitim ose humbje si fitim ose humbje modifikimi brenda fitimeve dhe humbjeve të tjera.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(i) Detyrimet financiare (vazhdim)

(i) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë

Banka njeh lejimet e humbjes së pritur të kredisë në instrumentet e mëposhtëme financiare që nuk maten në VDPFH:

- pasuritë financiare që janë instrumente borxhi; dhe
 - angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare të lëshuara (më parë, humbja e vlerës ishte matur nën SNK 37 Provizione, Detyrime të Detyrueshme dhe Pasuri të Detyrueshme).
- Banka do të njohë lejimet e humbjes në një shumë të barabartë me humbjen e pritur të kredisë përgjate jetës (HPK), përveç në rastet vijuese, për të cilat shuma e njohur e humbjes së vlerës do të jetë 12-mujore:
- letrat me vlerë të investimeve të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët kredie në datën e raportimit. Banka e konsideron një garanci të borxhit si një rrezik të ulët kreditor kur vlerësimi i rrezikut të saj të kredisë është ekuivalent me përkufizimin e kuptuar globalisht të "shkallës së investimit"; dhe
 - kreditë dhe letrat me vlerë të investimeve të borxhit për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Matja e HPK

HPK-të janë një vlerësim i ponderuar i humbjeve të kredisë dhe matet si më poshtë:

- Pasuritë financiare që nuk kanë rënie në vlerë në datën e raportimit: vlera aktuale e të gjitha mungesave të parave - d.m.th. diferenca midis fluksit të parave të gatshme për shkak të njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e parave që Banka pret të marrë;
- Pasuritë financiare të rëna në vlerë nga kredia në datën e raportimit: diferenca midis vlerës së mbartur bruto dhe vlerës aktuale të fluksit të parave të ardhshme të vlerësuar;
- Angazhimet e pashlyera të huasë: vlera e tanishme e diferencës midis flukseve monetare kontraktuale që i detyrohen Bankës nëse angazhimi tërhiqet dhe flukset e parave që Banka pret të marrë;
- Kontratat e garancisë financiare: vlera aktuale e pagesave të pritura për të rimbursuar mbajtësin më pak se shumat që Banka pret të rikuperojë.

Probabiliteti i dështimit

Përfaqëson probabilitetin e mospagimit të kredisë gjatë një periudhe kohe të caktuar. Në këtë kontekst, Banka ka zhvilluar modele për të llogaritur probabilitetin e paracaktuar për 12 muaj dhe përgjatë jetës, duke përdorur modele të brendshme vlerësimi.

Shkallët e rrezikut kreditor

Banka shpërndan çdo ekspozim ndaj një shkalle të rrezikut të kredisë bazuar në kërkesat e përcaktuara nga rregullorja e Menaxhimit të Riskut të Kredisë duke përdorur faktorë cilësor dhe sasior që janë tregues të rrezikut të mos mospagimit.

Çdo ekspozim do të ndahet në një shkallë të rrezikut të kredisë në njohjen fillestare bazuar në informacionin e disponueshëm në lidhje me huamarrësit. Ekspozimet do t'i nënshtrohen një monitorimi të vazhdueshëm, i cili mund të rezultojë në një ekspozim të zhvendosur në një shkallë të ndryshme të rrezikut të kredisë.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(j) Pasuritë dhe detyrimet financiare

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të parazgjedhur dhe të paracaktuar janë përcaktuesit kryesorë për llogaritjen e humbjeve të pritura të kredisë

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë duke krahasuar: (i) Rrezikun që kredia do të jetë në vonesë në datën e raportimit ose pas datës së raportimit dhe (ii) Rreziku i vonesave të vlerësuara në ose pas datës së njohjes së saj fillestare.

Gjatë kryerjes së këtij vlerësimi, Banka konsideron informata të arsyeshme dhe të mbështetshme dhe informata historike për kreditë individuale ose grupe kredish kur informacioni i arsyeshëm dhe i mbështetur nuk është i disponueshëm në baza individuale. Matja e modelit të HPK pasqyron modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë së kredisë së instrumenteve financiare, të shprehur në drejtim të një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Kur instrumentet financiare fillimisht gjenerohen, lejimi i humbjeve matet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme kreditore 12-mujore. Kur rreziku i vonesave të instrumentit është rritur ndjeshëm që nga fillimi i tij, Banka do të masë lejimin e humbjes në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme kreditore të përhershme.

Përcaktimi nëse rreziku kreditor është rritur ndjeshëm

Sipas SNRF 9, kur përcaktohet nëse rreziku i kredisë (d.m.th. rreziku i vonesës) në një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Banka do të konsiderojë informata të arsyeshme dhe të mbështetshme që janë relevante dhe të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme, informata cilësore dhe analiza bazuar në përvojën historike të Banka, vlerësimin e kreditor të ekspertëve dhe informacionin e ardhshëm.

Banka ka identifikuar nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë për një ekspozim që ndryshon klasifikimin e rrezikut rregullator nga standarde tek nën vërtetim në përputhje me politikën e Bankës për klasifikimin e rrezikut rregullator. Të gjitha kreditë që tregojnë rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor klasifikohen në Kategorinë 2.

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(j) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Si një rezervë, dhe siç kërkohet nga SNRF 9, Banka konsideron me supozim se një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë ndodh jo më vonë se kur një pasuri është më shumë se 30 ditë të kaluara në vonesë. Banka përcakton ditët e kaluara në vonesë duke llogaritur numrin e ditëve që nga data më e hershme në vonesë për të cilën pagesa e plotë nuk është pranuar.

Përveç indikacionit të rezervës, Banka konsideron gjithashtu një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë nëse kredia klasifikohet nga standarde tek nën vrojtim ose një shkallë rreziku më poshtë ose kreditë e tjera të të njëjtit klient me Bankën klasifikohen nga standardi nën vrojtim ose në një shkallë më keq të rrezikut. Banka gjithashtu konsideron që rreziku është rritur nëse klienti kërkon një ristrukturim me kushte lehtësuese si: maturitet të zgjatur, këste më të ulëta, normë më të ulët interesi, heqje dorë nga dënimet e përlllogaritura dhe kamata.

Metodologjia për llogaritjen e HPK-së

Llogaritja e probabilitetit të dështimit (PD)

Probabiliteti i dështimit: Përfaqëson gjasat e një mospagimi gjatë një periudhe kohe të caktuar.

Në këtë kontekst, Banka ka zhvilluar modele për të llogaritur probabilitetin e paracaktuar 12-mujor dhe të kohës së jetës, duke përdorur vlerësimin e brendshëm bazuar në modelet e vlerësimit të kredisë.

Është bërë një ndarje të portofolit të kredisë bazuar në karakteristikat e ngjashme të rrezikut me qëllimet e llogaritjes së probabilitetit të mospagimit. Më poshtë janë paraqitur segmentet e portofolit të kredisë:

- Kredi biznesi
- Kredi individuale

Llogaritja e PD-së 12-mujore bëhet në baza mujore për të gjithë periudhën e të dhënave historike dhe mesatarja afatgjatë e PD-ve përdoret për biznesin dhe portofolin individual veç e veç.

Jetëgjatësia e PD-së llogaritet duke shtuar faktorë të jashtëm (krahasime) mbi PD-në 12-mujore. Në këtë drejtim, ndryshimi i raportit të kredive jo-performuese nga 2014 në 2019 është përdorur si faktor i jashtëm. Pra, merret në konsideratë që nëse raporti i kredive jo-performuese në treg do të arrijë pikën maksimale (si në vitin 2014) kjo do të ndikojë në probabilitetin e mospagimit së Degës ISBANK gjithashtu.

Kalkulimi i kredive në dështim (KND)

Kreditë në dështim: Përcaktohet si dëmi i shkaktuar nga mospagimi i huamarrësit në bilancin e përgjithshëm të ekspozimit në kohën e parazgjedhjes. Vlerësimet e KND përcaktohen në lidhje me grupet e rrezikut të kredisë, të hollësishme në burimet e të dhënave të Bankës dhe lehtësitë e sistemit. Modeli i përdorur për vlerësimin e KND u krijua duke marrë parasysh artikujt e kostos direkte gjatë procesit të mbledhjes, bazuar në të dhënat historike të mbledhjes së borxheve të Bankës, flukset e parave zbriten me norma efektive të interesit.

Ka pasur një grupim në segmentet vijuese të portofolit të kredisë me qëllimet e llogaritjes së KND:

- Kredi biznesi
- Kredi individuale

Banka rishikon në baza vjetore kufijtë dhe kriteret e përcaktuara për të siguruar që ato të mbeten të vlefshme pas ndryshimeve të mundshme në madhësinë dhe përbërjen e portofolit të kredive.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(j) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Ekspozimi ndaj dështimit:

Për kreditë e mbuluara me para, bilanci i parave të gatshme në datën e raportimit, për kreditë që nuk janë të mbuluara me para, bilanci i llogaritur duke përdorur Faktorin e Konvertimit të Kredisë përfaqësohet nga ekspozimi ndaj dështimit. Faktori i Konvertimit të Kredisë: Vlerësohet për kreditë jo- në para (kufiri i papaguar për të rinovueshme, angazhime, kredi- jo në para, etj.) Të dhënat e limitit historik të përdorimit të Bankës për kreditë rrotulluese janë: analizuar dhe shuma e limitit që mund të përdoret deri në vlerësohet koha e paracaktuar. Për kreditë pa para, raporti i konvertimit të huasë në para vlerësohet duke analizuar llojin e produktit dhe shumën e kompensimit të kaluar bankar. Përfaqëson gjendjen në datën e raportit. Humbja e prituri e kredisë pasqyrohet në pasqyrën e të ardhurave. Dispozitat e lëshuara në vitin aktual llogariten nën "Humbjet e Kredisë së Pritshme", pjesa e lëshuar pa provizione të përcaktuara në vitet e kaluara transferohet në "Të ardhura të tjera operative".

Faza 1:

Një përcaktues i rëndësishëm për llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë në përputhje me SNRF 9 është të vlerësojë nëse ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë të pasurisë financiare. Pasuritë financiare që nuk kanë pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare monitorohen në fazën e parë. Zhvlerësimi i rrezikut të kredisë për pasuritë financiare të Fazës 1 është i barabartë me humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore.

Faza 2:

Pasuritë financiare që pësuan një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare, transferohen në fazën 2. Humbja e pritshme e kredisë së këtyre pasurive financiare matet në një shumë të barabartë me humbjen e pritshme të kredisë nga instrumenti. Për të klasifikuar një pasuri financiar në fazën e dytë, konsiderohen kriteret e mëposhtme:

-Vonesa më shumë se 30 dhe më pak se ose e barabartë me 90 ditë

- Ristrukturimi i kredisë

- Kur një strukturë kredie ka treguar një përkeqësim të ndjeshëm që nga fillimi, Banka regjistron një kompensim të bazuar në jetëgjatësinë e PD-së

- Lehtësi krediti, ku rreziku i kredisë është përmirësuar, dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 3 në Fazën 2.

Në rast të një përkeqësimi të konsiderueshëm të probabilitetit të mospagimit, rreziku i kredisë konsiderohet të rritet ndjeshëm dhe pasuria financiar klasifikohet në fazën 2. Pragjet absolute dhe graduale të përdorura për të rritur probabilitetin e mospagimit, diferencohen në bazë të llojit të portofolit.

Faza 3:

Pasuritë financiare me informacion të mjaftueshëm dhe të drejtë për zhvlerësim në datën e raportimit, klasifikohen në fazën e tretë. Humbja e prituri e kreditit e këtyre pasurive financiare matet në një shumë të barabartë me humbjen e pritshme të kredisë.

Kalimi në fazën 3 realizohet kur pasuria financiare është e paautorizuar. Një mospagim konsiderohet të ketë ndodhur në lidhje me një detyrues të veçantë ose për një pasuri financiare kur kanë ndodhur njëra ose të dyja këto dy ngjarje vijuese.

- Banka konsideron se debitori nuk ka gjasa të paguajë plotësisht detyrimet e tij të kredisë ndaj Degës, pa rekurs nga Dega në veprime të tilla si realizimi i sigurisë (nëse mbahet).

- Pasuritë financiare kanë kaluar më shumë se 90 ditë vonesë.

Vlefshmëria e vlerësimeve të parametrit të rrezikut të përdorura në llogaritjen e humbjeve të pritura të kredisë, rishikohet dhe vlerësohet të paktën çdo vit brenda kornizës së proceseve të vlerësimit të modelit. Parashikimet makroekonomike dhe të dhënat e delikucencës së rreziqeve të përdorura në modelet e parametrave të rrezikut, rivekësohen çdo tremujor për të pasqyruar ndryshimet në konjunkturën ekonomike dhe azhurnohen nëse është e nevojshme.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(j) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

Ndërsa llogaritet humbja e pritshme e kredisë, përveç vlerësimit nëse ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë apo jo, përdoren parametrat bazë të shprehura si probabiliteti i mospagimit, humbja e dhënë si dhe ekspozimi në parazgjedhje.

Pasuritë e modifikuara financiare

Kushtet kontraktuale të një kredie mund të modifikohen për një numër arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut, mbajtjen e klientit dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim të kredisë aktuale ose të mundshme të klientit. Një kredi ekzistuese, kushtet e të cilës janë modifikuar mund të ç'regjistrohet dhe kredia e rinegociuar të njihet si një kredi e re me vlerën e drejtë.

Pasuritë e blera apo të gjeneruara nga rënia në vlerë (POCI) janë pasuri financiare të kanë rënë në vlerë që në njohjen fillestare. Pasuritë e tilla regjistrohen në vlerën e drejtë në njohjen fillestare dhe të ardhurat nga interesi njihen më pas bazuar në një normë interesi efektive të rregulluar nga kredia. HPK-të njihen ose lëshohen vetëm në atë masë sa ka një ndryshim të mëvonshëm në humbjet e pritura të kredisë. Për pasuritë financiare për të cilat Banka nuk ka pritje të arsyeshme për të rikuperuar të gjithë shumën e mbetur, ose një proporcion të saj, vlera kontabël bruto e aktivitetit financiar është zvogëluar. Kjo konsiderohet një zhvlerësim (i pjesshëm) i pasurisë financiare.

Sipas SNRF 9, kur kushtet e një pasurie financiare janë modifikuar dhe modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrim, Banka do të marrë në konsideratë nëse rreziku i kredisë së pasurisë është rritur ndjeshëm duke analizuar faktorët sasiore dhe cilësor që ndikojnë në rrezikun e mospagimit.

Banka rinegocion kredi për klientët në vështirësi financiare (të referuara si 'aktivitete të mbajtjes së borxheve') për të maksimizuar mundësitë e mbledhjes dhe për të minimizuar rrezikun e mospagimit. Sipas politikës së mbajtjes së borxhit të Bankës, heqja dorë nga huaja jepet në bazë selektive nëse debitori aktualisht nuk është në mospagesë të borxhit të tij, ose nëse ekziston një rrezik i lartë i mospagesës, ka prova që debitori ka bërë të gjitha përpjekjet e arsyeshme për të paguar sipas kushteve kontraktuale dhe debitori pritet të jetë në gjendje të përmbushë kushtet e rishikuara.

Në përgjithësi, ristrukturimi është një tregues cilësor i rënjes së verës të kredisë dhe pritjet e ristrukturimit janë të rëndësishme për të vlerësuar nëse ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë.

Pas ristrukturimit, një klient duhet të tregojë sjellje të mirë pagese në mënyrë të vazhdueshme gjatë tetë muajve përpara se ekspozimi të matet në një shumë të barabartë me HPK-të 12-mujore.

Inputet në matjen e HPK

Inputet kryesore në matjen e HPK ka të ngjarë të jenë si rezultat i ndryshoreve të mëposhtme:

- probabiliteti i dështimit (PD);
- kreditë në dështim (KND) dhe
- ekspozimi në dështim (END).

Paraqitja e lejimeve për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Lejimet e humbjes për HPK paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë:

- pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e pasurive;
- zotimet e kredisë dhe kontratat e garancioneve financiare: përgjithësisht, si provizion;
- kur një instrument financiar përfshin një komponent të tërhequr dhe një element jo të tërhequr, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK-në në përbërësin e zotimit të kredisë veçmas nga ato të përbërësit të tërhequr: Banka paraqet një kompensim humbjeje të kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si zbritje nga vlera kontabël bruto e përbërësit të tërhequr. Çdo tepriçë e lejimit të humbjes mbi shumën bruto të përbërësit të tërhequr paraqitet si provizion; dhe
- instrumente të matura me koston e amortizuar: lejimi i humbjes njihet në pasqyrën e pozicionit financiar.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(k) Kreditë dhe të arkëtueshmet

Kreditë dhe të arkëtueshmet janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk janë kuotuar në një treg aktiv. Huatë dhe paradhëniet për bankat, huatë dhe paradhëniet për klientët klasifikohen si kredi dhe të arkëtueshme.

Të gjitha kreditë dhe paradhëniet fillimisht njihen me vlerën e drejtë. Pas njohjes fillestare, këto më pas maten me kosto të amortizuar duke përdorur metodën efektive të normës së interesit. Kostoja e amortizuar llogaritet duke marrë parasysh çdo kosto të emetimit dhe çdo zbritje ose prime të shlyerjes.

Huatë dhe paradhëniet raportohen në vlerën neto pa vlerën e provizioneve për humbjet e kredisë.

(l) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë banknotat dhe monedhat në qarkullim, balancat e pakufizuara që mbahen në bankat qendrore dhe pasuritë që janë shumë likuide me maturitet fillestar më pak se tre muaj, të cilat i nënshtrohen rrezikut të parëndësishëm të ndryshimit në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në menaxhimin e zotimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen sipas koston së amortizuar në pasqyrën e pozitës financiare.

(m) Depozitat dhe huatë

Depozitat dhe huatë janë burimi kryesor i financimit të Bankës.

Depozitat në fillim maten sipas vlerës së drejtë minus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas maten sipas koston së amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit.

(n) Pasuritë riposeduara

Kolaterali i mbajtur si pjesë e marrëveshjes për kredi mund të riposedohet nga Banka vetëm në rastet kur huamarrësi dështon të paguajë si dhe kur Banka merrë masat ligjore në përputhje me legjislacionin në Kosovë të cilat ia mundësojnë Bankës titullin ligjorë dhe pronësinë mbi pasurinë. Banka mund të shesë apo transferoj kolateralin vetëm pas kompletimit të këtyre procedurave. Pasuritë e riposeduara fillimisht njihen në vlerën e përcaktuar nga urdhëri gjykatës si dhe më pas maten sipas koston më të ulët dhe vlerës neto të realizueshme dhe ndonjë fitim apo humbje nga shitja e këtyre pasurive njihet si humbje apo fitim.

Nga njohja fillestare Banka e klasifikon pasurinë e riposeduar minimum në kategorinë substandarde si dhe përllogaritet provizionin sipas klasifikimit. Gjithashtu, Banka e njeh kolateralin e riposeduar si pasuri vetëm kur e ka titullin ligjor të plotë të kolateralit si dhe kur mund të përcaktohet vlera e drejtë e kolateralit në mënyrë të sigurt. Banka nuk mund të shesë, transferoj apo rizotoj kolateralin nëse procedurat ligjore për transferimin e pronësisë, si rezultat i mospagesës, nuk kanë përfunduar. Banka mbanë posedimin e pronës, të fituar nëpërmjet detyrimit ligjor, në formë të hipotekës për një periudhë maksimale prej 5 vjetësh. Nëse përgjatë këtyre 5 viteve pasuria nuk është shitur nga Banka, vlera e pasurisë bëhet zero.

(o) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme, dhe është e mundur që benifitet ekonomike do të kërkohen për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke diskontuar vlerën e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën kohore të parasë dhe rreziqet specifike ndaj detyrimit. Lëshimet e diskontimit njihen si kosto financiare.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(p) Përfitimet e punonjësve

(i) Kontributet e obligueshme të sigurimit shoqëror

Banka bënë vetëm pagesa të kontributeve të obligueshme që ofrojnë përfitim të pensionit për punonjësit pasi të pensionohen. Qeveria e Kosovës është përgjegjëse për të ofruar minimumin e pensionit të Kosovë sipas planit të definuar të pensionit. Kontributet e Bankës në planin pensional ngarkohen në fitim ose humbje në momentin e ndodhjes.

(q) Prona dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë paraqitur sipas kostos minus zhvlerësimit të akumuluar dhe humbjeve nga dëmtimet.

Kosto përfshinë shpenzimet të cilat i atribuohen direkt blerjes së pasurisë.

Kur pjesët e një zëri të pronës, impianteve dhe pajisjeve kanë jetë të ndryshme të përdorimit, ato trajtohen si zëra të veçantë (komponenta kryesore) të impianteve dhe pajisjeve.

Një zëri të pronës dhe pajisjeve çregjistrohet në rast se shitet ose kur nuk ka përfitime të ardhme ekonomike që pritet të lindin nga përdorimi i vazhdueshëm i pasurisë.

Çdo fitim ose humbje që lind me rastin e shitjes së një zëri të pronës, impianteve dhe pajisjeve, përcaktohet si diferencë midis të ardhurave nga shitja dhe vlerës kontabël neto të pasurisë, dhe njihet në fitim ose humbje.

(i) Kostot pasuese

Kosto e zëvendësimit të një pjese të pronës dhe pajisjeve njihet sipas vlerës bartëse të zërit nëse përfitimi i ardhshëm ekonomik i integruar brenda pjesës së pasurive është i mundshëm të rrjedhë në kompani dhe kosto e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e servisimit të pronës dhe pajisjeve nga dita në ditë njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes kur ato ndodhin.

(i) Amortizimi

Amortizimi njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes sipas metodës lineare përgjatë jetës së vlerësuar të përdorimit të pasurive. Metodatat e zhvlerësimit, jetët e përdorimit dhe vlerat e mbetura (nëse nuk janë domethënëse) rivlerësohen në datën e raportimit.

Jetët e vlerësuara të përdorimit për periudhat e tanishme dhe krahasuese ishin siç vijon:

• Pajisjet dhe mobiljet e zyrës	5 vite
• Pasuritë tjera fikse	5 vite
• Automjetet	5 vite

Përmirësimet e objekteve me qera zhvlerësohen në afatin e qirasë apo jetës së tyre të dobishme, varësisht se cila është më e shkurtër (10 vjet).

(r) Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme me jetë të caktuar të përdorimit dhe të cilat janë blerë ndaras njihen sipas kostos minus amortizimit të akumuluar dhe humbjeve nga dëmtimet, njihet duke përdorur metodën lineare përgjatë jetës së dobishme të pasurisë. Jeta e përdorimit dhe metoda e rishikohet në fund të secilës datë të raportimit, ndërsa çfarëdo ndryshimi ka efekt dhe merret parasysh për të ardhmen.

Jeta e dobishme e softuerit është pesë vjet.

Pasuritë e paprekshme me jetë të pacaktuar të përdorimit dhe të cilat janë blerë ndaras njihen sipas kostos minus humbjeve nga dëmtimet.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(s) Grantet

Grantet nuk njihen derisa ekziston siguria e arsyeshme që Banka do të përmbushë kushtet bashkangjitur me to dhe se grantet do të pranohen. Grantet njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes në baza sistematike përgjatë periudhës kur Banka njih shpenzimet të cilat mbulohen nga granti. Në mënyrë specifike, grantet njihen si të hyra të shtyra në pasqyrën e pozitës financiare dhe transferohen në fitim ose humbje në mënyrë sistematike dhe racionale përgjatë jetës së dobishme të pasurisë së dhuruar.

(t) Garancionet financiare dhe zotimet për kredi

Garancionet financiare janë kontrata të cilat kërkojnë nga Banka që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar poseduesin për ndonjë humbje që mund të ndodhë për shkak të dështimit për të paguar ndonjë huamarrës i caktuar në përputhje me kushtet e instrumentit të huamarrjes. Zotimet për kreditë janë zotime të Bankës që të afrojnë kredi në përpudhshmëri me afatet dhe kushtet e paracaktuara. Zotimet e tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozitës financiare nëse dhe atëherë kur bëhen të pagueshme.

(u) Tatimi

Tatimi i tanishëm mbi të ardhurat kalkulohej në bazë të rregulloreve të aplikueshme në Kosovë mbi tatimin në të ardhura, duke përdorur normat tatimore të miratuara me datë të bilancit të gjendjes. Norma tatimore prej 10% në të ardhurat e korporatave është në përputhje me rregulloret e tatimeve të Kosovës që janë në fuqi, përkatësisht, Ligji Nr. 06/L-105 "Tatimi mbi të ardhurat nga korporatat", i publikuar më 27 qershor, 2019.

Tatimi mbi të ardhurat në fitimin dhe humbjen për vitin përfshin tatimin e tanishëm dhe ndryshimet në tatimin e shtyrë. Tatimi aktual llogaritet në bazë të fitimit të pritshëm të tatueshëm për vitin duke përdorur tarifatat tatimore të zbatuara ose të miratuara në mënyrë të konsiderueshme në datën e bilancit.

Fitimi i tatueshëm dallon nga fitimi i raportuar në pasqyrën e fitimi dhe humbjes sepse i përjashton pjesë të të hyrave apo shpenzimeve të cilat janë të tatueshme apo të zbritshme në vitet tjera, njëkohësisht, përjashton ato pjesë të të hyrave apo shpenzimeve që nuk janë kurrë të tatueshme apo të zbritshme. Tatimet e tjera, përveç atyre mbi të ardhurat, përfshihen tek shpenzimet operative.

Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat llogaritet sipas metodës së paraqitjes si detyrim në bilancë të gjendjes për diferencat e përkohshme që mund të shfaqen ndërmjet bazës tatimore të pasurive dhe detyrimeve dhe vlerës së tyre për qëllime të raportimit. Pasuritë e tatimeve të shtyra njihen deri në masën që profiti i tatueshëm në të ardhmen do të jetë në dispozicion kundrejt të cilit këto diferenca të përkohshme mund të përdoren. Pasuritë e tatimit të shtyrë zvogëlohen deri në masën kur nuk është më e mundshme që përfitimi tatimorë në fjalë nuk mund të realizohet. Pasuritë dhe detyrimet e shtyra tatimore maten me normat tatimore të cilat priten të aplikohen në periudhën kur pasuria realizohet apo detyrimi është vendosur bazuar në normat tatimore që janë në fuqi apo janë buzë miratimit me datë të bilancit të gjendjes. Pasuritë dhe detyrimet e shtyra tatimore kompensohen kur e drejta e fuqizuar ligjrisht është miratuar me datë të bilancit të gjendjes. Pasuritë dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen kur ekziston e drejta e zbatueshme me ligj për të vendosur pasuritë tatimore aktuale ndaj detyrimeve tatimore dhe kur ato lidhen me taksat e të ardhurave të vendosura nga i njëjti autoritet tatimor.

4. ZBATIMI I STANDARDEVE DHE INTERPRETIMEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA

i) Aplikimi i ndryshimeve në standardet ekzistuese efektive për periudhën raportuese

- **SNRF 16 "Qiraja"** - miratuar nga BE në 31 tetor 2017 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 Janarit 2019). Sipas SNRF 16 një qiramarrës njihet një aktiv të së drejtës së përdorimit dhe një detyrim të qirasë. Aktivet e së drejtës së përdorimit trajtohen në mënyrë të ngjashme me aktivet e tjera jo-financiare dhe zhvlerësohen në përputhje me rrethanat. Detyrimi i qirasë fillimisht matet me vlerën e tanishme të pagesave të qirasë që paguhet gjatë afatit të qirasë, duke u zbritur me normën e nënkuptuar në qira nëse kjo mund të përcaktohet lehtësisht. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e tyre të huamarrjes në rritje. Ashtu si me paraardhësit e SNRF 16, SNK 17, qiradhënësit klasifikojnë qiratë si natyrë operative ose financiare. Një qira klasifikohet si një qira financiare nëse transferon në tërësi të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme në pronësinë e një aktivi themelor. Përndryshe një qira klasifikohet si qira operative. Për qiradhëniet financiare një qiradhënësi njihet të ardhura nga financimi gjatë afatit të qirasë, bazuar në një model që pasqyron një normë periodike të kthimit të investimit neto. Një qiradhënësi njihet pagesat e qirasë operative si të ardhura mbi bazën lineare ose, nëse më shumë përfaqësues i modelit në të cilin përfitimi nga përdorimi i aktivit themelor është zvogëluar, një tjetër bazë sistematike.
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiare"** - Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ miratuar nga BE në 22 mars 2018 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e punonjësve"** - Plani i ndryshimit, ndalimit ose zgjidhjes - miratuar nga BE në 13 mars 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2019)
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investime në bashkëpronësi dhe sipërmarrje të përbashkët"** - Interesat afatgjatë në bashkëpronësi dhe ndërmarrje të përbashkëta - të miratuara nga BE në 8 shkurt 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2019)
- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve në SNRF (cikli 2015 -2017)"** që vijnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim të heqjes së mospërputhjeve dhe sqarimit të formulimeve - miratuar nga BE në 14 Mars 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2019),
- **KIRFN 23 "Pasiguria mbi trajtimet e taksave mbi të ardhurat"** - miratuar nga BE në 23 tetor 2018 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 Janarit 2019).

Miratimi i këtyre standardeve të reja, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi nuk kanë çuar në ndryshime materiale në pasqyrat financiare të Bankës, përveç SNRF 16 që çoi në një ndryshim material në pasqyrat financiare të Bankës. Ndikimi fillestar i zbatimit të standardit shpaloset në Shënimin 3, (f) Qiradhëniet.

4. ZBATIMI I STANDARDEVE DHE INTERPRETIMEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA

ii) Standardet dhe ndryshimet në standardet ekzistuese të lëshuara nga IASB dhe të miratuara nga BE por akoma jo-efektive

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, ndryshimet e mëposhtme në standardet ekzistuese u nxorën nga IASB dhe u miratuan nga BE dhe që nuk janë akoma efektive.

- **Ndryshimet në SNK 1 "Paraqitja e Pasqyrave Financiare" dhe SNK 8 "Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet e Kontabilitetit dhe Gabimet"** - Përcaktimi i Materialitetit - miratuar nga BE në 29 nëntor 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020)
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiarë", SNK 39 "Instrumentet Financiarë: Njohja dhe Matja" dhe SNRF 7 "Instrumentet Financiarë: Shpalosjet"** - Reforma e Standardit të Normave të Interesit - miratuar nga BE në 15 janar 2020 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2020),
- **Ndryshime në Referencat e Kuadrit Konceptual në Standardet e SNRF-ve të miratuara nga BE më 29 nëntor 2019** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 janarit 2020).
- **SNRF 14 "Llogaritë rregulluese të shtyrjes"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2016) - Komisioni Evropian ka vendosur të mos fillojë procesin e miratimit të këtij standardi të përkohshëm dhe të presë standardin përfundimtar,
- **SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit"** - Përkufizimi i një biznesi (efektiv për kombinimet e biznesit për të cilin data e blerjes është në ose pas fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon në ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjet e pasurive që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe)
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investime në bashkëpronësi dhe sipërmarrje të përbashkët"** - Shitje ose Kontribut i Aseteve midis një Investitori ose Ndërmarrësi i saj ose Ndërmarrja e Përbashkët dhe ndryshimet e tjera (data e hyrjes në fuqi e shtyrë pa afat deri në përfundimin e projektit kërkimor për metodën e kapitalit neto).

Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve të reja dhe ndryshimeve në standardet ekzistuese nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e aplikimit fillestar.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kontabël kritike të Bankës dhe zbatimin e tyre si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një risk të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe për gjykimet kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e riskut financiar.

a) Humbjet e pritshme kreditore

Pasuritë e llogaritura me kosto të amortizuar vlerësohen për rënie në vlerë në bazë përshkruar në shënimin 3. Banka rishikon vlerësimet dhe gjykimet në baza të rregullta.

Banka mat humbjet e pritshme nga kreditë të një instrumenti financiar në një mënyrë që reflekton:

- (i) një sasi të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme;
- (ii) vlera kohore e parave; dhe
- (iii) informacione të arsyeshme dhe të mbështetura që janë në dispozicion pa kostot dhe përpjekjet e panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike

b) Përcaktimi i vlerës të drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurive dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3. Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje aktive për instrumentet identike;
- Niveli 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të vlerësueshme. Kjo kategori përfshinë instrumentet e vlerësuar duke shfrytëzuar: çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet aktive; çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet më pak aktive; apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në mënyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut;
- Niveli 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme jo të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshinë të gjithë instrumentet për të cilët teknikat e vlerësimit përfshijnë faktor që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshinë instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale jo të vëzhgueshme kërkohen për të reflektuar dallimet mes instrumenteve.

Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin më poshtë.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

c) Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë

Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në instrumentet financiar në pasqyrën ekzistuese të pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e pritshme të biznesit dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiar.

Instrumentet financiare - hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon vlerën e drejtë të instrumentëve financiar të matura dhe jo të matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilin është kategorizuar secila matje me vlerën e drejtë. Asnjë zë nuk ka matje të vlerës së drejtë në përputhje me Nivelin 1.

	Vlera kontabël	2019		Vlera kontabël	2018	
		Vlera e drejtë Niveli 2	Niveli 3		Vlera e drejtë Niveli 2	Niveli 3
Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë						
Investimet financiare ne koston e amortizuar	5,138,322	5,138,322	-	2,104,661	2,104,661	-
Paraja e gatshme dhe në banka	22,822,094	-	22,822,094	23,070,013	-	23,070,208
Plasmanet në banka	3,983,686	-	3,998,434	5,973,801	-	5,998,326
Kreditë dhe paradhëniet për banka	68,264,165	-	67,397,303	85,215,636	-	85,341,215
Pasuritë tjera financiare	184,498	-	184,498	174,511	-	174,511
Detyrimet financiare jo të matura sipas vlerës së drejtë						
Depozita nga klientët	66,874,632	-	66,517,872	58,022,292	-	58,200,071
Huamarrjet	11,612,859	-	11,595,089	13,006,432	-	12,993,319
Detyrimet tjera financiare	129,842	-	129,842	133,393		133,393

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

Instrumentet financiare - hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme janë përcaktuar duke përdorur nivelin 2 dhe 3 të inputeve të përshkruara më lartë.

Vlerësimet e vlerave së drejtë bazohen në instrumente ekzistuese financiare në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e pritshme të biznesit dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Plasmanet me bankat

Detyrimet nga bankat e tjera përfshijnë plasmanet ndërbankare. Përderisa kreditë, paradhëniet dhe depozitat janë afatshkurtëra dhe me norma të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Investimet me kosto të amortizuar

Investimet përfshijnë bono thesari të lëshuara nga Qeveria e Kosovës të cilat blihen me qëllim mbajtjen e tyre deri në maturim. Vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të qarkullimit të parave të zbritura bazuar në një kurbë të rendimentit aktual të përshtatshëm për afatin e mbetur deri në maturim.

Kreditë dhe paradhëniet për klientët

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Kur transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e rrjedhave të aktualizuara të parasë. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme kreditore, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofolio me karakteristika të ngjashme. Portofolio i kredive të Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsisht si e barabartë me vlerën e tij kontabël për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër apo të normave të interesit të cilat përafrojnë me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolios të kredive është subjekt i ndryshimit të çmimeve brenda një viti.

Detyrimet ndaj klientëve, huamarrjet dhe kreditë e varura

Vlera e drejtë e kredive të varura, dhe depozitat nga klientët janë vlerësuar duke përdorur teknika të aktualizimit të rrjedhës së parasë, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për kredinë e varur me maturitet dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR

Procesi i menaxhimit të riskut dhe funksionet e përfshira në këtë proces janë një nga përgjegjësitë kryesore të Bordit të Drejtorëve të kompanisë mëmë. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut, i cili vepron në kuadër të Bordit të Drejtorëve, është organizuar në Njësinë e Menaxhimit të Rrezikut së Pasurive-Detyrimeve, Rrezikut Kreditor si dhe Njësisë Ekonomike Kapitale, Rreziku Operacional dhe Verifikimi i Modeleve dhe Njësia e Rreziqeve të Degëve.

Procesi i menaxhimit të riskut të Bankës është kryer në kuadër të politikave të riskut të cilat janë të vendosura nga Departamenti i Menaxhimit të Riskut dhe të nxjerra nga Bordi i Drejtorëve dhe standardeve të shkruara të cilat përmbajnë standardet e politikave të riskut.

Këto politika të cilat kanë hyrë në fuqi në përputhje me praktikat ndërkombëtare janë standarde të përgjithshme që përmbanjnë: organizimin dhe fushëveprimin e funksionit të menaxhimit të rrezikut, politikat e matjes së rrezikut, detyrat dhe përgjegjësitë e grupit të menaxhimit të rrezikut, procedurat për përcaktimin e limiteve të rrezikut, mënyrat për të eliminuar shkeljet e limiteve dhe miratimin, konfirmimin që duhet të jepet në një shumëllojshmëri të ngjarjeve dhe situatave. Fushëveprimi dhe përmbajtja e sistemit të menaxhimit të riskut të Bankës është dhënë nga llojet kryesore të riskut.

Banka i ekspozohet rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku kreditor
- rreziku i likuiditetit
- rreziku i tregut
- rreziku operacional

Ky shënim paraqet informacione rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit nga rreziqet më lartë, objektivat e Bankës, politikat dhe proceset për matjen dhe menaxhimin e rrezikut si dhe menaxhimin e kapitalit nga Banka.

(a) Rreziku kreditor

Rreziku kreditor është rreziku i humbjeve financiare të bankës nëse klienti apo pala tjetër e një instrument financiar nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale, dhe vjen kryesisht nga kreditë e bankës për klientët, bankat e tjera dhe investimeve.

Rreziku kreditor përcaktohet si rreziku i dështimit nga mosperformimi me kërkesat ose dështimi për të përmbushur detyrimet pjesërisht ose tërësisht nga ana e klientëve në kontratën e transaksionit me Bankën. Metodologjia dhe përgjegjësitë e menaxhimit të rrezikut kreditor, kontrollit dhe monitorimit si dhe korniza e limiteve të rrezikut kreditor janë të përcaktuara me politikën e rrezikut kreditor. Banka përcakton, mat dhe menaxhon rrezikun kreditor të të gjitha produkteve dhe aktiviteteve. Bordi i Drejtorëve i rishikon politikat dhe strategjitë e rrezikut kreditor minimum në baza vjetore. Menaxhmenti i Lartë është përgjegjës për zbatimin e politikave të rrezikut kreditor të cilat janë të miratuara nga Bordi i Drejtorëve.

Si rezultat i kredive dhe analizave të rrezikut kreditor, të gjitha gjetjet i raportohen Bordit të Drejtorëve dhe Menaxhmentit të Lartë në baza të rregullta. Përveç transaksioneve dhe proceseve të vlerësimit të rrezikut kreditor, monitorimi i rrezikut kreditor i referohet poashtu edhe monitorimit dhe menaxhimit të kredive sipas sektorëve, sigurimit, gjeografisë, valutës, llojit të kredive si dhe vlerësimit kreditorë.

Këto kufij përcaktohen në atë mënyrë që minimizojnë përqendrimin e rrezikut brenda sektorëve të veçantë. Kufijtë e tepërt të rrezikut deri në kërkesat ligjore dhe kufijtë e kufijve konsiderohen si një përjashtim. Bordi i Drejtorëve ka autorizimin të aprovojë përjashtime. Rezultatet e kontrollit të kufijve të rrezikut dhe vlerësimet e këtyre kufijve janë paraqitur nga Auditi i Brendshëm dhe Banka e Menaxhimit të Riskut tek Menaxhmenti dhe Bordi i Drejtorëve.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(a) Rreziku kreditor (vazhdim)

Banka përdor sisteme të mbështetjes së vendimeve të kreditit të cilat janë krijuar me qëllim të administrimit të rrezikut të kredisë, vendimeve të huazimit, kontrollin e procesit të kredisë dhe sigurimin e kredisë. Konsistenca e sistemeve të mbështetjes së vendimit të kredisë me strukturën e aktiviteteve, madhësisë dhe kompleksitetit të Bankës shqyrtohet vazhdimisht. Sistemet e mbështetjes së vendimit të kreditit përfshijnë vlerësimin e Komitetit të Riskut dhe miratimin e Bordit të Drejtorëve.

Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor

Ekspozimet maksimale ndaj rrezikut të kredisë para kolateralit dhe përmirësime të tjera të kredisë më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 janë si më poshtë

	Më 31 dhjetor 2019	Më 31 dhjetor 2018
Balanca në Bankën Qendrore të Kosovës	19,260,798	14,304,157
Paraja në banka	3,415,406	8,531,043
Kreditë dhe avanset për klientët, neto	68,264,165	85,215,636
Investimet në letra me vlerë	5,138,322	2,104,661
Garancionet në llogari të klientave dhe zotimet për kreditë	32,663,621	11,504,823
Ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë	128,742,312	121,660,320

Kualiteti i kredive sipas klasës së pasurive financiare

31 dhjetor 2019	As në vonesë e as të provizionuara	Në vonesë por jo të provizionuara	Në vonesë dhe të provizionuara	Totali
Balanca në Bankën Qendrore të Kosovës	19,260,798	-	-	19,260,798
Paraja në banka	3,415,406	-	-	3,415,406
Kreditë dhe avanset për klientët, neto	66,657,862	-	1,606,303	68,264,165
Investimet në letra me vlerë	5,138,322	-	-	5,138,322
Garancionet në llogari të klientave dhe zotimet për kreditë	32,663,621	-	-	32,663,621
Ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë	127,136,009	-	1,606,303	128,742,312

31 dhjetor 2018	As në vonesë e as të provizionuara	Në vonesë por jo të provizionuara	Në vonesë por jo të provizionuara	Totali
Balanca në Bankën Qendrore të Kosovës	14,304,157	-	-	14,304,157
Paraja në banka	8,531,043	-	-	8,531,043
Kreditë dhe avanset për klientët, neto	76,362,288	7,632,038	1,221,310	85,215,636
Investimet në letra me vlerë	2,104,661	-	-	2,104,661
Garancionet në llogari të klientave dhe zotimet për kreditë	11,504,823	-	-	11,504,823
Ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë	112,806,972	7,632,038	1,221,310	121,660,320

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(a) Rreziku kreditor (vazhdim)

Kreditë dhe avanset për klientët janë me norma fikse dhe variabile të interesit

Humbja në vlerë e kredive dhe letrave me vlerë

Humbja e vlerës së kredive dhe letrave me vlerë bëhet për kreditë dhe letra me vlerë për të cilat Banka konstaton se ka një probabilitet që nuk do të jetë në gjendje të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin e duhur sipas kushteve kontraktuale të kredisë / instrumentit

Kreditë në vonesë për të cilat nuk llogaritet humbje vlere

Kreditë dhe letrat me vlerë, ku interesi kontraktual ose pagesa e principalit janë në vonesë, por Banka beson se kalkulimi i humbjes së vlerës nuk është e përshtatshme në bazë të nivelit të sigurisë / kolateralit në dispozicion dhe/ose fazës së arkëtimit të shumës së huasë.

Lejimet për humbjet në vlerë

Banka ka themeluar fond për humbjet nga rënia në vlerë që përfaqëson vlerësimin e humbjeve të ndodhura të portfolios

Kreditë dhe avanset për klientët, neto

31 dhjetor 2019

31 dhjetor 2018

As në vonesë e as të provizionuara

66,657,862

76,362,288

Në vonesë dhe të provizionuara

-

1,221,310

Në vonesë por jo të provizionuara

1,606,303

7,632,038

Total

68,264,165

85,215,636

Analiza e ekspozimit të rrezikut kreditor sipas ditëve në vonesë është më poshtë:

Kategoria (vjetërsia)

31 dhjetor 2019

31 dhjetor 2018

Standarde (0-30 ditë në vonesë)

67,107,466

76,675,182

Vrojtuese (31-60 ditë në vonesë)

188,750

7,990,569

Nën Standard (61-90 ditë në vonesë)

988,543

81,935

Të dyshimta (91-180 ditë në vonesë)

49,476

24,572

Humbje (mbi 180 ditë në vonesë)

1,325,532

732,140

Interesi aktual

482,558

601,081

Minus: Tarifa e shtyrë e disbursimit

(69,412)

(93,727)

Totali i kredive

70,072,913

86,011,752

Minus: Provizionin për humbjet nga kreditë

(1,808,748)

(796,116)

Totali i kredive dhe avanseve për klientët, neto

68,264,165

85,215,636

Më poshtë është një analizë e kolateralit të marrë si mbulesë në lidhje me kreditë dhe paradhëniet për klientët:

Kreditë dhe avanset për klientët	Ekspozimi maksimal ndaj riskut kreditor	Patundshmëri	Total kolaterali	Kolateral i tepërt	Ekspozimi Neto
31 dhjetor 2018	83,809,282	307,439,429	77,809,282	217,630,147	6,000,000
31 dhjetor 2019	68,315,028	295,816,586	73,835,635	227,501,558	-

Banka nuk është e lejuar që të shesë a po të lë peng prapë në kontrata kredie në mungesë të mospagesës nga pronari i kolateralit.

Ekspozimi neto përbëhet nga një kredi për një klient të grupit të miratuar nga qendra, për të cilat kolaterali nuk mbahet në nivel lokal, por në nivelin mëmë.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Koncentrimi

IS Banka ka një strategji kreditimi që përcakton llojet e investimeve (koncentrimet) duke u bazuar kryesisht në segmentet ekonomike siç janë industria, tregtia, ndërtimi, etj. Pasiqë Republika e Kosovës është e vogël, koncentrimi gjeografik brenda Kosovës nuk është i rëndësishëm; kjo strategji rishikohet dhe azhurnohet në baza vjetore nga bordi i menaxhmentit apo banka.

Tabela e mëposhtme zbërthen ekspozimin kryesorë të bankës në vlerat e tyre neto, të kategorizuar në bazë të sektorit të industrisë së palëve.

Me 31 dhjetor 2019 dhe 2018, analiza e kredive për konsumatorë dhe bankave në bazë të sektorit të industrisë ishte si mëposhtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Tregtia me shumicë dhe pakicë	47,829,150	55,404,066
Shërbime të ofrimit të energjisë elektrike, gazit dhe klimës	6,231,805	12,290,036
Ndërtimtari	3,251,781	3,793,366
Prodhimi	7,940,420	9,097,834
Shërbimet e ushqimit dhe akomodimit	864,690	1,210,173
Shërbimet e menaxhimit të ujit, kanalizimit dhe mbeturinave	501,138	736,813
Individuale	1,079,143	850,756
Minierat dhe guroret	484,093	455,160
Shërbime të tjera	387,969	645,506
Transporti dhe Magazini	506,551	530,594
Shërbimet administrative dhe mbështetëse	4,744	4,853
Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike	578,283	478,675
Informacionit dhe komunikimit	-	6,564
Interesi akrual	482,558	601,083
Tarifa e shtyrë e disbursimit	(69,412)	(93,727)
Totali kredive dhe avanseve për klientët	70,072,913	86,011,752
Minus: Provizionin për humbjet nga kreditë	(1,808,748)	(796,116)
Kreditë neto	68,264,165	85,215,636

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka do të hasë vështirësi në përmbushjen e obligimeve të lidhura me detyrimet financiare që lidhen me dhënien e mjeteve monetare ose ndonjë pasurie tjetër financiare. Rreziku i likuiditetit mund të ndodhë si rezultat i financimit të pasurive afatgjata me burime afatshkurtpëra. Kujdesi i Bankës është për të ruajtur konsistencën midis maturimit të pasurive dhe detyrimeve dhe strategjitë janë përdorur për të marrë fonde në terma më të gjatë. Bazuar në parashikimet e rrjedhës së parasë, cmimet janë të diferencuara për maturime të ndryshme dhe si rrjedhojë janë marrë masat për të përmbushur kërkesat e likuiditetit; për më tepër vlerësohet likuiditeti që mund të jetë i nevojshëm për rrethana të jashtëzakonshme dhe përcaktohen burimet alternative të likuiditetit për shfrytëzime të mundshme.

Qëllimi i Menaxhimit të Rrezikut të Likuiditetit është të sigurojë sa më shumë që është e mundur, që vazhdimisht do të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të plotësuar detyrimet me kohë, në kushte normale dhe të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo të rrezikojë dëmtimin e reputacionit të Bankës. Menaxhimi i riskut të likuiditetit trajtohet në bashkëpunim dhe nën mbikëqyrjen e Departamentit të Grupit të Thesarit në Zyrën Qëndrore.

Më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, pasuritë dhe detyrimet e Bankës kanë maturitet të mbetur si më poshtë:

31 dhjetor 2019	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	E pa specifikuar	Total
Pasuritë							
Paraja dhe balanca me Bankën Qendrore	13,320,054	-	-	-	-	9,563,020	22,883,074
Plasmanet me banka	4,001,389	-	-	-	-	-	4,001,389
Investime financiare me kosto të amortizuar	-	1,756,857	2,173,750	1,246,839	-	-	5,177,446
Kreditë dhe avanset për klientët	4,900,829	1,710,079	18,084,265	27,511,989	17,935,163	-	70,142,325
Totali	22,222,272	3,466,936	20,258,015	28,758,828	17,935,163	9,563,020	102,204,234
Detyrimet							
Depozitat nga klientët	12,695,923	6,822,669	31,835,351	24,305,585	-	-	75,659,528
Huatë afatshkurtpëra	7,001,991	2,601,618	2,009,250	-	-	-	11,612,859
Detyrime ndaj kompanisë mëmë	1,950,410	295,951	224,585	499,235	-	-	2,970,181
Detyrime tjera	124,837	20,815	205,869	1,189,711	670,812	-	2,212,044
Total i detyrimeve	21,773,161	9,741,053	34,275,055	25,994,531	670,812	-	92,454,612
Pozicioni neto	449,111	(6,274,117)	(14,017,040)	2,764,297	17,264,351	9,563,020	9,749,622
Pozicioni kumulativ neto	449,111	(5,825,006)	(19,842,046)	(17,077,749)	186,602	9,749,622	-

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	E pa specifikuar	Totali
Pasuritë							
Paraja dhe balanca me Bankën Qendrore	18,197,928	-	-	-	-	5,003,000	23,200,928
Plasmanet me banka	6,000,000	-	-	-	-	-	6,000,000
Investime financiare me kosto të amortizuara	-	-	998,432	1,123,140	-	-	2,121,572
Kreditë për klientët	32,696,539	421,995	9,280,112	23,757,241	19,949,592	-	86,105,479
Totali	56,894,467	421,995	10,278,544	24,880,381	19,949,592	5,003,000	117,427,979
Detyrimet							
Depozitat nga klientët	11,922,203	4,349,770	26,566,627	14,969,691	214,000	-	58,022,291
Huatë afatshkurtëra	13,006,432	-	-	-	-	-	13,006,432
Detyrime ndaj kompanisë mëmë	3,240,074	17,189,203	13,292,662	713,191	-	-	34,435,130
Detyrime tjera	133,393	-	-	-	-	-	133,393
Total i detyrimeve	28,302,102	21,538,973	39,859,289	15,682,882	214,000	-	105,597,246
Pozicioni neto	28,592,365	(21,116,978)	(29,580,745)	9,197,499	19,735,592	5,003,000	11,830,733
Pozicioni kumulativ neto	28,592,365	7,475,387	(22,105,358)	(12,907,859)	6,827,733	11,830,733	-

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i tregut

i. Rreziku i valutave të huaja

Tabela e mëposhtme paraqet shumën ekuivalente të pasurive dhe detyrimeve sipas monedhave më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, të konvertuar në EURO:

2019	EUR	TRY	USD	GBP	CHF	Totali
Pasuritë						
Paraja dhe balanca me BQK	22,142,605	36,441	642,780	268	-	22,822,094
Plasmanet me banka	3,983,686	-	-	-	-	3,983,686
Investime financiare me kosto të amortizuar	5,138,322	-	-	-	-	5,138,322
Kreditë për klientët	68,224,957	-	39,208	-	-	68,264,165
Totali i pasurive	99,489,570	36,441	681,988	268	-	100,208,267
Detyrimet						
Depozitat nga klientët	75,181,455	-	478,063	10	-	75,659,528
Huatë afatshkurtra	11,612,859	-	-	-	-	11,612,859
Detyrime ndaj kompanisë mëmë	2,725,619	-	244,562	-	-	2,970,181
Detyrime të tjera	2,211,724	-	320	-	-	2,212,044
Totali i detyrimeve	91,731,657	-	722,945	10	-	92,454,612
Pozicioni neto	7,757,913	36,441	(40,957)	258	-	7,753,655
Pozicioni kumulativ neto	7,757,913	7,794,354	7,753,397	7,753,655	7,753,655	-
2018	EUR	TRY	USD	GBP	CHF	Totali
Pasuritë						
Paraja dhe balanca me BQK	22,583,092	22,219	358,406	73,748	32,548	23,070,013
Plasmanet me banka	5,973,801	-	-	-	-	5,973,801
Investime financiare me kosto të amortizuar	2,104,661	-	-	-	-	2,104,661
Kreditë dhe avanset për klientët	85,104,699	-	110,937	-	-	85,215,636
Totali i pasurive	115,766,253	22,219	469,343	73,748	32,548	116,364,111
Detyrimet						
Depozitat nga klientët	57,257,652	-	474,917	256,749	32,973	58,022,291
Huatë afatshkurtra	13,006,432	-	-	-	-	13,006,432
Detyrime ndaj kompanisë mëmë	34,378,049	-	57,081	-	-	34,435,130
Detyrime të tjera	133,393	-	-	-	-	133,393
Totali i detyrimeve	104,775,526	-	531,998	256,749	32,973	105,597,246
Pozicioni neto	10,990,727	22,219	(62,655)	(183,001)	(425)	10,766,865
Pozicioni kumulativ neto	10,990,727	11,012,946	10,950,291	10,767,290	10,766,865	-

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

ii. Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është rreziku që vlera e një instrumenti financiar të luhatet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut dhe rrezikun që maturitetet e pasurive me interes ndryshojnë nga maturimet e detyrimeve me interes që përdoren për të financuar ato pasuri (rivlerësimi rrezikut). Kohëzgjatja për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar tregon se në çfarë mase është i ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Pasuritë dhe depozitat me afat të klientëve të bankës kanë norma fikse dhe të ndryshueshme të interesit, ndërsa huamarrjet janë me norma të ndryshueshme të interesit. Politika e menaxhimit të rrezikut të normës së interesit të bankës përcakton metodën e identifikimit, matjes, ndjekjes dhe kontrollit të rrezikut në rast të modifikimit të normës së interesit. Banka është e ekspozuar ndaj rreziqeve të ndryshme që lidhen me efektet e luhatjeve të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukset e mjeteve monetare. Tabelat e mëposhtme përmbledhin ekspozimin e Bankës ndaj rreziqeve të normës së interesit.

2019	Deri në 1 muaj					1-5 vite	Mbi 5 vite	Që nuk sjell interes	Total
Pasuritë	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Që nuk sjell interes	Total			
Paraja dhe balanca me BQK	-	-	-	-	-	22,822,094	-	22,822,094	22,822,094
Plasmanet me banka	3,983,686	-	-	-	-	-	-	-	3,983,686
Investime financiare me kosto të amortizuar	1,743,650	2,157,323	1,237,349	-	-	-	-	-	5,138,322
Kreditë dhe avanset për klientët me normë fikse	4,731,949	1,508,085	17,443,319	26,980,530	16,837,732	-	-	-	67,501,615
Kreditë dhe avanset për klientët me normë të ndryshueshme	120,502	184,412	295,881	161,755	-	-	-	-	762,550
Totali i pasurive	8,836,137	3,436,147	19,896,523	28,379,634	16,837,732	22,822,094	100,208,267		
Detyrimet									
Depozitat nga klientët	4,663,164	6,684,179	31,536,989	24,070,582	-	8,704,614	-	8,704,614	75,659,528
Huatë afatshkurtëra	7,012,859	2,600,000	2,000,000	-	-	-	-	-	11,612,859
Detyrime ndaj kompanisë mëmë me normë fikse	116,663	240,475	465,121	197,512	-	1,950,410	-	1,950,410	2,970,181
Detyrime ndaj kompanisë mëmë me normë të ndryshueshme	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera	5,633	10,177	108,073	1,189,711	670,812	227,638	-	227,638	2,212,044
Totali i detyrimeve	11,798,319	9,534,831	34,110,183	25,457,805	670,812	10,882,662	92,454,612		
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2019	(2,962,182)	(6,098,684)	(14,213,660)	2,921,829	16,166,920	11,939,432	7,753,655		
Pozicioni kumulativ neto	(2,962,182)	(9,060,866)	(23,274,526)	(20,352,697)	(4,185,777)	7,753,655	-		

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

iii. Rreziku i normës së interesit

2018	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Që nuk sjell interes	Total
Pasuritë							
Paraja dhe balanca me BQK	-	-	-	-	-	23,070,013	23,070,013
Plasmanet me banka	5,973,801	-	-	-	-	-	5,973,801
Investime financiare me kosto të amortizuara	-	-	1,984,623	120,038	-	-	2,104,661
Kreditë dhe avanset për klientët me normë fikse	32,732,210	293,798	8,847,150	21,655,103	19,904,914	-	83,433,175
Kreditë dhe avanset për klientët me normë të ndryshueshme	85,108	117,356	270,926	1,309,071	-	-	1,782,461
Totali i pasurive	38,791,119	411,154	11,102,699	23,084,212	19,904,914	23,070,013	116,364,111
Detyrimet							
Depozitat nga klientët	1,251,928	4,318,770	28,469,060	13,242,564	214,000	10,525,969	58,022,291
Huatë afatshkurtëra	13,006,432	-	-	-	-	-	13,006,432
Detyrime ndaj kompanisë mëmë me normë fikse	2,548,511	17,000,000	12,400,369	60,937	-	532,176	32,541,993
Detyrime ndaj kompanisë mëmë me normë të ndryshueshme	159,387	189,203	892,294	652,253	-	-	1,893,137
Detyrime të tjera	-	-	-	-	-	133,393	133,393
Totali i detyrimeve	16,966,258	21,507,973	41,761,723	13,955,754	214,000	11,191,538	105,597,246
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2018	21,824,861	(21,096,819)	(30,659,024)	9,128,458	19,690,914	11,878,475	10,766,865
Pozicioni kumulativ neto	21,824,861	728,042	(29,930,982)	(20,802,524)	(1,111,610)	10,766,865	-

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

ii. Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Kthimet mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 janë si vijon:

Pasuritë	2019		2018	
	USD	EUR	USD	EUR
Paraja dhe balanca me Bankë Qendrore	N/a		N/a	
Kreditë dhe avanset për klientët	4.00%	5.95%	5.65%	6.08%
Investimet në letra me vlerë (deri në maturim)	N/a	1.14%	N/a	0.61%
Detyrimet				
Depozitat nga klientët	1.81%	2.40%	1.86%	2.27%
Huatë afatshkurtra	N/a	0.92%	N/a	0.91%
Detyrimet ndaj kompanisë mëmë	N/a	2.75%	N/a	3.74%

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritjeje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të lëvizjeve të kthimit si dhe një gjendje konstante e pozitës financiare) është si më poshtë:

	2019		2018	
	Rritje 1%	Rënie 1%	Rritje 1%	Rënie 1%
Efekti i fitimit (humbjes) së parashikuar	77,537	(77,537)	107,669	(107,669)

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte apo indirekte si rezultat i një sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Bankës, por edhe me faktorë të jashtëm përveç rrezikut kreditorë, tregut dhe likuiditetit, të tilla si ato që dalin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore dhe standardet e përgjithshme të pranuara të sjelljes korporative. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e Bankave.

Objekti i Bankës është të menaxhojë riskun operacional si dhe të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimeve të reputacionit të Bankës përmes kostove efektive dhe inovacionit. Zbatimi i kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional mbështetet nga standarde të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional dhe të kryer në bashkëpunim me Zyrën Qendrore.

Të gjitha rreziqet përveç rreziqeve financiare konsiderohen brenda fushëveprimit të rrezikut operacional. Studimet përbëhen dhe janë formuar të ndodhin për, identifikimin, përkufizimin, matjen, analizën, monitorimin e rrezikut operacional, duke siguruar dhe raportuar kontrollin e nevojshëm në lidhje me monitorimin e progresit të vendit tonë dhe të botës, zhvillimin e teknikave dhe metodave, raportimin e nevojshëm ligjor, si dhe njoftimin dhe kryerjen e transaksioneve që vijnë. Studime për këtë temë janë kryer nga Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut.

Metodat cilësore dhe sasiore janë përdorur në kombinim për matjen dhe vlerësimin e rreziqeve operacionale. Në këtë proces, informacioni i përdorur është marrë nga metodat "Analiza Ndikim-Probabilitet", "Analiza për të Dhënat e Ndodhive që Mungojnë", "Treguesit e Rrezikut". Metodat e përshkruara nga rregullat ligjore aplikohen si minimum në përcaktimin e nivelit të kërkesës së kapitalit për rrezikun operacional.

Të gjitha rreziqet janë vlerësuar në kontekstin e rrezikut operacional, ndodhive me humbje dhe treguesve të rrezikut, të njëjta si rreziqet operacionale që kanë ndodhur në Bankë dhe të cilat monitorohen në baza të rregullta nga ana e Departamentit të Menaxhimit të Riskut dhe raportohen në mënyrë periodike tek Komiteti i Rrezikut dhe tek Bordi i Drejtorëve.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

6. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(f) Menaxhimi i kapitalit

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të mbajë investitorët, kreditorët dhe besimin e tregut dhe të mbështesë zhvillimin e mëtutjeshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin aksionar dihet dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve të larta dhe mundësis që treguesit të jenë në nivele të pranueshme dhe avantazhet për sigurinë e ofruara nga një pozicion i fortë i kapitalit.

Kapitali Regulator

Banka menaxhon kapitalin e saj për të siguruar se do të mund të vazhdojë operimin duke rritur në të njëjtën kohë edhe kthimet ndaj aksionarëve përmes optimizimit të detyrimeve dhe ekuitetit. Strategjia e përgjithshme e Bankës mbetet e njëjtë nga viti i kaluar. Në përputhje me rregullativat e Bankës Qendrore të Kosovës, Banka duhet të mbajë një depozitë ekuivalente të kapitalit prej jo më pak se 7,000,000 Euro. Banka e monitoron adekuatshmërinë e përdorimit të kapitalit të saj, si dhe përveç masave tjera, rregullat dhe proporcionet e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"). Banka ka plotësuar kërkesat rregullatore më 31 dhjetor 2019 dhe 2018.

7. PARAJA E GATSHME NË BANKA DHE BALANCA ME BANKËN QENDRORE

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
<i>Paraja në dorë dhe në banka:</i>		
Paraja në dorë	145,890	234,812
Llogaria rrjedhëse në Raiffeisen Bank në Kosovë	952,613	207,909
Llogaria rrjedhëse në IS Bank AG	243,205	5,670,744
Llogaria rrjedhëse në Bankën për Biznes	1,621,452	1,503,989
Llogaria rrjedhëse në Bankën Kombëtare Tregtare	328,669	1,111,908
Llogaria rrjedhëse në Ziraat Bank	247,346	-
Llogaria Nostro me kompaninë mëmë	36,440	49,710
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	3,575,615	8,779,072
Lejimet për humbjet nga HPK / Humbjet nga rënia në vlerë	(14,318)	(13,217)
Paraja në dorë dhe në banka pas provizioneve	3,561,297	8,765,855
<i>Bilancet e kushtëzuara me Bankën Qendrore:</i>		
Bilancet e pakufizuara me Bankën Qendrore të Kosovës	9,701,355	4,114,856
Rezervat e likuiditetit (të kufizuara)	6,588,000	5,304,000
Depozitat ekuivalente të kapitalit (të kufizuar)	3,018,104	5,003,000
Bilancet e tanishme dhe të kufizuara me Bankën Qendrore:	19,307,459	14,421,856
Lejimet për humbjet nga HPK / Humbjet nga rënia në vlerë	(46,662)	(117,698)
Bilancet e tanishme dhe të kufizuara me Bankën Qendrore pas provizioneve	19,260,797	14,304,158
Totali	22,822,094	23,070,013

Në përputhje me rregullat e BQK-së, Banka duhet të përmbushë kërkesën minimale të likuiditetit mesatar. Bilancet me Bankën Qendrore të Kosovës përfshijnë një bilanc të detyrueshëm të rezervës së likuiditetit me BQK prej 6,588 mijë EUR (31 dhjetor 2018: 5,304 mijë EUR). Kërkesa e likuiditetit llogaritet çdo javë si 10% e bazës së depozitave, e përcaktuar si detyrimet totale mesatare të depozitave ndaj publikut jo-bankar në EUR dhe valuta të tjera, gjatë ditëve të punës të periudhës së mirëmbajtjes. Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në EUR me BQK dhe 50% e ekuivalentit të euros të parave të gatshme në monedha lehtësisht të konvertueshme. Depozitat në BQK nuk duhet të jenë më pak se 5% të bazës së depozitave në fuqi. Bilancet me BQK-në më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 paraqesin kryesisht shumën e vendosur në Bankën Qendrore të Kosovës si një depozitë ekuivalente kapitale. Investimet në letra me vlerë përdoren gjithashtu si depozita të ekuivalencës kapitale të kërkuara për një degë të një huaj.

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

7. PARAJA E GATSHME NË BANKA DHE BALANCA ME BANKËN QENDRORE (VAZHDIM)

Paraja në bankë

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	2019			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	3,429,724	-	-	3,429,724
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	3,429,724	-	-	3,429,724

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	2018			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	8,544,260	-	-	8,544,260
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	8,544,260	-	-	8,544,260

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1 HPK 12-muaj	Faza 2, 3 dhe POCI HPK të përhershme	Faza 1 HPK 12- muaj	Faza 2, 3 dhe POCI HPK të përhershme	
Më 1 janar 2019	8,544,260	-	(13,217)	-	8,531,043
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(5,361,882)	-	-	-	(5,361,882)
Pasuritë e reja financiare të blera ose të gjeneruara	247,346	-	(1,101)	-	246,245
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(1,101)	-	(1,101)
Më 31 dhjetor 2019	3,429,724	-	(14,318)	-	3,415,406

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

7. PARAJA E GATSHME NË BANKA DHE BALANCA ME BANKËN QENDRORE (VAZHDIM)

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	2,262,182	-	(5,597)	-	2,256,585
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	6,282,078	-	(7,620)	-	6,274,458
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(7,620)	-	(7,620)
Më 31 dhjetor 2018	8,544,260	-	(13,217)	-	8,531,043

Bilancet e aktuale dhe të kufizuara me Bankën Qendrore

	2019			Totali
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Shkalla e vlerësimit të brendshëm				
Standarde (0 ditë)	19,307,459	-	-	19,307,459
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	19,307,459	-	-	19,307,459

	2018			Totali
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Shkalla e vlerësimit të brendshëm				
Standarde (0 ditë)	14,421,855	-	-	14,421,855
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	14,421,855	-	-	14,421,855

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

7. PARAJA E GATSHME NË BANKA DHE BALANCA ME BANKËN QENDRORE (VAZHDIM)

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2019	14,421,856		(117,698)		14,304,158
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-		-		-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-		-		-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	4,885,603		71,036		4,956,639
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	71,036	-	71,036
Më 31 dhjetor 2019	19,307,459	-	(46,662)	-	19,260,797

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	16,179,964		(132,046)		16,047,918
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-		-		-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-		-		-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	(1,758,108)		14,348		(1,743,760)
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	14,348	-	14,348
Më 31 dhjetor 2018	14,421,856	-	(117,698)	-	14,304,158

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

8. PLASMANET NË BANKA

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Plasmanet fikse në bankë		
Plasmanet me Ziraat Bank	4,000,000	-
Interesi akrual	1,389	-
Plasmanet me Banka për Biznes	-	2,000,000
Plasmanet me Bankën Kombëtare Tregtare	-	4,000,000
Total	4,001,389	6,000,000
Lejimet HPK/Humbjet nga rënia në vlerë	(17,703)	(26,199)
Plasmanet me afate fikse në banka	3,983,686	5,973,801

	2019			
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	4,001,389	-	-	4,001,389
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	4,001,389	-	-	4,001,389

	2018			
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	6,000,000	-	-	6,000,000
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	6,000,000	-	-	6,000,000

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

8. PLASMANET NË BANKA (VAZHDIM)

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2019	6,000,000		(26,199)		5,973,801
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-		-		-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(6,000,000)		26,199		(5,973,801)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	4,001,389		(17,703)		3,983,686
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-		8,496		8,496
Më 31 dhjetor 2019	4,001,389	-	(17,703)	-	3,983,686

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	-		-		-
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-		-		-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-		-		-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	6,000,000		(26,199)		5,973,801
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-		(26,199)		(26,199)
Më 31 dhjetor 2018	6,000,000	-	(26,199)	-	5,973,801

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

9. INVESTIMET NË LETRA ME VLERË

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Vlera nominale - Obligacionet	5,170,000	2,120,000
Obligacionet	5,145,224	2,113,137
Interesi i arkëtueshmëm	28,703	4,025
Amortizimi i diskontit	3,519	1,764
Amortizimi i primit	-	-
Vlera neto e Obligacioneve	5,177,446	2,118,926
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë	(39,124)	(14,265)
Vlera neto e investimeve në letra me vlerë	5,138,322	2,104,661

Investimet në letra me vlerë përfaqësojnë investime në bono thesari të qeverisë si dhe Obligacione të klasifikuara si të mbajtura deri në maturim dhe të lëshuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

	2019			
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	5,177,446	-	-	5,177,446
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	5,177,446	-	-	5,177,446

	2018			
Shkalla e vlerësimit të brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Standarde (0 ditë)	2,118,926	-	-	2,118,926
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	2,118,926	-	-	2,118,926

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

9. INVESTIMET NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2019	2,118,926		(14,265)		2,104,661
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-		-		-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	(993,331)		6,722		(986,609)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	4,051,851		(31,581)		4,020,270
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(24,859)	-	(24,859)
Më 31 dhjetor 2018	5,177,446	-	(39,124)	-	5,138,322

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	620,199		(4,176)		616,023
Të gjitha transferet	-		-		-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(497,520)		-		(497,520)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-		-		-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	1,996,247		(10,089)		1,986,158
Kreditë e shlyera	-		-		-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-		-		-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(10,089)	-	(10,089)
Më 31 dhjetor 2018	2,118,926	-	(14,265)	-	2,104,661

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

10. KREDITË DHE AVANSET E DHËNA KLIENTËVE

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Kreditë komerciale	46,395,000	54,761,411
Kreditë individuale	1,017,922	807,678
Kreditë për stafin	61,221	43,078
Mbitërheqjet	22,185,624	29,892,231
Interesi akrual	482,558	601,081
Kreditë dhe avanset e dhëna klientave, bruto	70,142,325	86,105,479
Të ardhurat e shtyra për tarifën e disbursimit	(69,412)	(93,727)
Provizionet e humbjes nga kreditë	(1,808,748)	(796,116)
Kredië neto	68,264,165	85,215,636

Lëvizjet në provizionet për kreditë e rëna në vlerë në 2019 dhe 2018 janë si në vijim:

	2019	2018
Provizionet më 1 janar	796,115	1,283,835
Rregullim shtesë në rezervë për gjendjen fillestare sipas SNRF 9	-	(264,300)
Njohja/(rimarrja) gjatë vitit	1,012,633	(223,419)
Provizionet më 31 dhjetor	1,808,748	796,116

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

10. KREDITË DHE AVANSET E DHËNA KLIENTËVE (VAZHDIM)

Vlera kontabël bruto për gjithsej kreditë është dhënë më poshtë:

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	2019				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standarde (0-30 ditë)	67,084,246	23,220			67,107,466
Vrojtuese (31-60 ditë)	188,750	-	-	-	188,750
Nën-standard (61-90 ditë)	-	988,543	-	-	988,543
Të dyshimta(91-180 ditë)	49,476	-	-	-	49,476
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	1,325,532	-	1,325,532
Interesi akrual	200,327	2,038	280,193	-	482,558
Minus: Tarifa e shtyrë e disbursimit	(28,816)	(293)	(40,303)	-	(69,412)
Totali i kredive me kosto të amortizuar, bruto	67,493,983	1,013,508	1,565,422	-	70,072,913
Minus: Provizioni për humbjet nga kreditë	(622,080)	(10,475)	(1,176,193)	-	(1,808,748)
Totali i kredive dhe avanseve për klientët, neto	66,871,903	1,003,033	389,229	-	68,264,165

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	2018				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standarde (0-30 ditë)	83,791,171	-	-	-	83,791,171
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	209,001	-	-	209,001
Nën-standard (61-90 ditë)	-	746,908	-	-	746,908
Të dyshimta(91-180 ditë)	-	-	25,178	-	25,178
Humbje (mbi 180 ditë)	-	-	732,140	-	732,140
Interesi akrual	426,665	11,789	162,627	-	601,081
Minus: Tarifa e shtyrë e disbursimit	(66,530)	(1,838)	(25,359)	-	(93,727)
Totali i kredive me kosto të amortizuar, bruto	84,151,306	965,860	894,586	-	86,011,752
Minus: Provizioni për humbjet nga kreditë	(156,981)	(5,549)	(633,586)	-	(796,116)
Totali i kredive dhe avanseve për klientët, neto	83,994,325	960,311	261,000	-	85,215,636

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

10. KREDITË DHE AVANSET E DHËNA KLIENTËVE (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerës kontabël bruto dhe korrespondimin e HPK lejimet për kreditë janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2019	84,217,837	967,697	919,945	-	86,105,479
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(123,217)	123,217	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(548,848)	-	548,848	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(80,597)	80,597	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	143,167	(143,167)	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer from Stage 3 to Stage 1	-	-	-	-	-
Pagesat dhe ç'regjistrimet e pasurive tjera përveç kredive të shlyera	(24,725,782)	(650,222)	(25,966)	-	(25,401,970)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	(13,718,793)	(23,313)	82,301	-	(13,659,805)
Kreditë e reja të gjeneruara	22,278,436	820,185	-	-	23,098,621
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2019	67,522,800	1,013,800	1,605,725	-	70,142,325

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	78,988,445	1,029,904	2,444,146	-	82,462,495
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(393)	393	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transfer from Stage 3 to Stage 1	-	-	-	-	-
Pagesat dhe ç'regjistrimet e pasurive tjera përveç kredive të shlyera	(21,080,626)	(292,173)	(1,583,565)	-	(22,956,364)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	2,402,879	93,534	59,364	-	2,555,777
Kreditë e reja të gjeneruara	23,907,532	136,039	-	-	24,043,571
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	84,217,837	967,697	919,945	-	86,105,479

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

10. KREDITË DHE AVANSET E DHËNA KLIENTËVE (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në humbjet e pritshme të kredisë (HPK) është dhënë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12-muaj	HPK të përherëshme	HPK të përherëshme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Totali
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2019	156,982	5,549	633,585	-	796,116
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,062)	1,062	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(165,719)	-	165,719	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	1,232	(1,232)	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(32,462)	32,462	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(46,140)	(3,736)	(13,288)	-	(63,164)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	487,380	32,492	357,711	-	877,583
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	189,409	8,804	-	-	198,213
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	465,100	4,928	542,604	-	1,012,632
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2019	622,0812	10,477	1,176,189	-	1,808,748

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

10. KREDITË DHE AVANSET E DHËNA KLIENTËVE (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në humbjet e pritshme të kredisë (HPK) është dhënë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Totali
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2018	107,985	3,792	907,758		1,019,535
Transferet:					-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(436)	436			-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-		-		-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-		-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2					-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1					-
Ndryshimet në PD/KND/END	14,860	979	11,072		26,911
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(19,504)	(427)	(504,550)		(524,481)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	9,495		219,305		228,800
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	44,582	769			45,351
Kreditë e shlyera					-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera					-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbj	48,997	1,757	(274,173)	-	(223,419)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	156,982	5,549	633,585	-	796,116

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbylltur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

11. PRONA DHE PAJISJE

Kostoja	Përmirësimet e pronave me qira	Pajisjet teknologjike	Mobilje dhe pajisje për zyre	Pasuritë tjera fikse	Automjetet	Totali
Bilanci me 1 janar 2018	765,910	188,510	173,140	55,655	49,450	1,232,665
Shtesat	400,192	25,030	62,062	37,439	-	524,723
Shtyerjet	(303,420)	-	-	-	-	(303,420)
Bilanci me 31 dhjetor 2018	862,682	213,540	235,202	93,094	49,450	1,453,968
Shtesat	5,937	2,234	21,500	1,399	-	31,070
Disposals	-	-	-	-	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2019	868,619	215,774	256,702	94,493	49,450	1,485,038
Zhvlërësimi i akumuluar						
Bilanci me 1 janar 2018	310,272	53,411	110,101	40,256	30,173	544,213
Shpenzimet për vitin	206,185	38,327	35,900	6,536	9,890	296,838
Eliminimi i zhvlërësimit	(303,442)	-	(6,637)	(541)	-	(310,620)
Bilanci me 31 dhjetor 2018	213,015	91,738	139,364	46,251	40,063	530,431
Shpenzimet për vitin	90,478	43,449	34,740	12,166	5,638	186,471
Eliminimi i zhvlërësimit	-	-	-	-	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2019	303,493	135,187	174,104	58,417	45,701	716,902
Vlera neto me 31 dhjetor 2018	649,667	121,802	95,838	46,843	9,387	923,537
Vlera neto me 31 dhjetor 2019	565,126	80,587	82,598	36,076	3,749	768,136

Vlera prej 16,391 euro e 52,003 euro të kategorizuara si mobilje dhe pajisje për zyre përfshijnë pasuri të pranuar si donacion nga Zyra Qendrore përgjatë vitit fiskal 2015 dhe 2014.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

12. PASURITË E PAPREKSHME

Kosto	Softueri	Total
Bilanci me 1 janar 2018	80,428	80,428
Shtesat	58,641	58,641
Shlyerjet	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2018	139,069	139,069
Shtesat	4,722	4,722
Shlyerjet	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2019	143,791	143,791
Amortizimi i akumuluar		
Bilanci me 1 janar 2018	33,415	33,415
Shtesat	10,343	10,343
Shlyerjet	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2018	43,758	43,758
Shtesat	11,569	11,569
Shlyerjet	-	-
Bilanci me 31 dhjetor 2019	55,327	55,327
Vlera Neto 31 dhjetor 2018	95,311	95,311
Vlera Neto 31 dhjetor 2019	88,464	88,464

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

13. E DREJTA E PËRDORIMIT TË PASURISË

	Ndërtesat	Total
Kosto		
1 janar 2019	2,273,091	2,273,091
Shtesat	-	-
31 dhjetor 2019	2,273,091	2,273,091
Zhvlërësimi i akumuluar		
1 janar 2019	-	-
Shtesat	(258,132)	(258,132)
31 dhjetor 2019	(258,132)	(258,132)
Vlera Kontabël		
31 dhjetor 2019	2,014,959	2,014,959

Shumat e njohura në Fitim dhe Humbje

	31 dhjetor 2019
Shpenzim i zhvlërësimit në të drejtat e përdorimit të pasurive	258,132
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë	144,497
Shpenzimet e lidhura me qiratë afatshkurtra	-
Shpenzimet që lidhen me qiranë e pasurive me vlerë të ulët	4,100
Shpenzimet në lidhje me pagesa të qirasë të ndryshueshme jo të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë	-
	31 dhjetor 2019
Pagesat fikse (përfshirë amortizimin e parapagimit)	348,765
Pagesa e ndryshueshme	-
Totali i pagesave	348,765

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

14. KOLATERALET E RIPOSEDUARA

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Pasuritë e riposeduara	206,667	206,667
Provizioni për pasuritë e riposeduara	(41,333)	(43,020)
Totali	165,333	163,647

Pasuritë e riposeduara përbëhen nga një ndërtesë banimi e marrë në posedim gjatë vitit 2018.

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Bilanci me 1 janar 2019	206,667	-	(43,020)	-	163,647
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-	-
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	1,686	-	1,686
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	1,686	-	1,686
Më 31 dhjetor 2019	206,667	-	(41,334)	-	165,333

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Bilanci me 1 janar 2018	-	-	-	-	-
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	206,667	-	(43,020)	-	163,647
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(43,020)	-	(43,020)
Më 31 dhjetor 2018	206,667	-	(43,020)	-	163,647

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

15. PARAPAGIMI I TATIMIT NË TË ARDHURA

Tatimi i parapaguar në të ardhura përbëhet nga bilanci i parapagimit i bartur nga periudha e mëparshme, shuma neto nga humbjet e pritshme kreditore në vlerën 9,455 EUR (2019: HPK në vlerën prej 31 EUR, 2018: HPK në vlerën prej 104 EUR). Bazuar në ligjet e taksave në Kosovë, tatimi i parapaguar në të ardhura nuk mund të thyhet kundrejt tatimit mbi të ardhurat që paguhen, derisa kjo të lejohet nga autoritetet tatimore.

16. PASURITË TJERA

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Parapagimet e qirasë	-	229,127
Pasuri të tjera	9,752	
Parapagimet	28,807	12,998
Totali	38,559	242,125
Rregullimet për humbjen e pritshme të kredisë	(73)	(1,976)
Totali	38,486	240,149

Një analizë e shumës bruto të pasurive të tjera sipas vlerësimit është paraqitur më poshtë:

Shkalla e vlerësimit të brendshëm
2019

	Faza 1	Faza 2	Faza 2	Totali
Standarde (0 ditë)	38,559			38,559
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	38,559			38,559

Shkalla e vlerësimit të brendshëm
2018

	Faza 1	Faza 2	Faza 2	Totali
Standarde (0 ditë)	242,125	-	-	242,125
Standarde (1-30 ditë)	-	-	-	-
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	-	-	-
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-
Totali	242,125	-	-	242,125

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

16. PASURITË TJERA(VAZHDIM)

Një analizë e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Bilanci me 1 janar 2019	242,125	-	(1,976)	-	240,149
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	25,561	-	1,903	-	27,464
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	-	-	-	-	-
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	(229,127)	-	-	-	(229,127)
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	1,903	-	1,903
Më 31 dhjetor 2019	38,559	-	(73)	-	38,486

	Vlera kontabël bruto		HPK		Totali
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Bilanci me 1 janar 2018	5,769	-	(133)	-	5,636
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	236,356	-	(1,843)	-	234,513
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(1,843)	-	(1,843)
Më 31 dhjetor 2018	242,125	-	(1,976)	-	240,149

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

17. DEPOZITAT NGA KLIENTËT

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
<i>Llogaritë Rrjedhëse</i>		
Individ	3,354,258	3,038,988
Korporata	4,835,702	5,130,682
Ndërmarrje publike	3,654	2,063,606
Banka vendore	80,282	38,694
Organizata jo-fitimprurëse	511,000	292,694
Totali i llogarive rrjedhëse	8,784,896	10,564,664
<i>Depozitat e afatizuara</i>		
Individ	32,680,672	21,657,185
Korporata	26,221,411	22,618,890
Ndërmarrje publike	5,650,000	800,000
Organizata jo-fitimprurëse	1,500,000	1,900,000
Interesi i pagueshëm	822,549	481,553
Totali i depozitave të afatizuara	66,874,632	47,457,628
Totali i depozitave	75,659,528	58,022,292

Depozitat me afat mbajnë norma fikse të interesit që variojnë nga 0.1% - 3.4% deri më 31 dhjetor 2019 (2018: 0.36% - 2.56%).

18. HUAZIMET NGA BANKAT

<i>Depozitat me afat të caktuar::</i>	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
TEB Sh.a	6,000,000	10,000,000
Banka për Biznes	3,000,000	3,000,000
Banka Ekonomike	2,600,000	-
Interesi akrual i pagueshëm	12,859	6,432
Total	11,612,859	13,006,432

Huamarrja afatshkurtër me bankat komerciale mbart norma të interesit që variojnë nga 0.80% deri 1.5% p.a. (2018: 0.85% p.a.).

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

19. HUAZIMET NGA KOMPANIA MËMË DHE FILIALET

	<u>31 dhjetor 2019</u>	<u>31 dhjetor 2018</u>
Llogari rrjedhësi e Kompanisë mëmë	1,950,410	493,481
Huazimet afatgjata	1,012,139	1,885,885
Huazimet afatshkurtra	-	31,700,000
Interesi i pagueshëm	7,632	355,764
Total	2,970,181	34,435,130

Huazimet afatgjata mbajnë normat e interesit që variojnë nga 1.75% në 3.85% (2018: 1.25% deri në 2.45%) dhe kanë mbetur maturimi mesatar i ponderuar prej 3 vjet. Huazimet afatshkurtra nga Zyra Qendrore mbajnë normat e interesit që variojnë nga 0.85% në 5.35% për vitin 2018.

Varësisht nga nevoja për fonde shtesë, Banka mund të huazojë fonde menjeherë nga Zyra Qendrore. Po ashtu, në rast të likuiditetit të tepërt, Banka mund të kthejë fondet tek Zyra Qendrore

20. TATIME DHE KONTRIBUTE TË TJERA TË PAGUESHME

	<u>31 dhjetor 2019</u>	<u>31 dhjetor 2018</u>
Tatimi në burim nga pagat	6,027	5,203
Kontributet pensionale të pagueshme	4,868	4,091
Tatimi në burim nga qiratë dhe interesi	1,638	21,018
Tatimi mbi të ardhurat nga korporatat (Shënimi 32)	10,638	37,969
Tatimi i pagueshëm për llogari të klientëve	10,736	-
Totali	33,907	68,281

21. TË HYRAT E SHTYRA

	<u>31 dhjetor 2019</u>	<u>31 dhjetor 2018</u>
Të hyrat e shtyra	1,840	10,137
Total	1,840	10,137

Të ardhurat e shtyra kanë të bëjnë me dhurimin e mobiljeve dhe pajisjeve të zyrave nga Zyra Qendrore në Bankë. Të ardhurat e tjera prej 1,840 EUR (2018: 10,137 EUR) për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019 paraqesin vlerën e të ardhurave të shtyra të njohura si të ardhura nga dhurimet e aseteve.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

22. DETYRIMET TJERA

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Shpenzimet akruale	95,935	65,112
Provizione për zëra jashtë bilancor	48,158	16,980
Totali	144,093	82,092

Shkalla e vlerësimit të brendshëm 2019	2019 - letër garancionet				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standarde (0-30 ditë)	11,122,645	-	-	-	11,122,645
Vrojtuese (31-60 ditë)	150,000	-	-	-	150,000
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	-	-	-	-
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-	-
Totali	11,272,645	-	-	-	11,272,645

Shkalla e vlerësimit të brendshëm 2018	2018 - letër garancionet				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
Standarde (0-30 ditë)	8,626,204	-	-	-	8,626,204
Vrojtuese (31-60 ditë)	-	150,000	-	-	150,000
Nën-Standard (61-90 ditë)	-	5,000	-	-	5,000
Të dyshimta (91-180 ditë)	-	-	-	-	-
Humbje (më shumë se 180 ditë)	-	-	-	-	-
Totali	8,626,204	155,000	-	-	8,781,204

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

22. DETYRIME TJERA (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga letër garancionet janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Letër garancionet	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2019	8,626,204	155,000	-	-	8,781,204
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	150,000	(150,000)	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhat e parasë	(2,017,023)	-	-	-	(2,017,023)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	4,508,463	-	-	-	4,508,463
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2019	11,267,644	5,000	-	-	11,272,644

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Letër garancionet	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	9,650,015	105,000	-	-	9,755,015
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhat e parasë	(4,161,092)	50,000	-	-	(4,111,092)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	2,982,281	-	-	-	2,982,281
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	8,471,204	155,000	-	-	8,626,204

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

22. DETYRIME TJERA (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Letër garancione	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera e HPK më 1 janar 2019	16,525	455	-	-	16,980
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 1	217	(217)	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	14,888	-	-	-	14,888
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(2,736)	-	-	-	(2,736)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	19,026	-	-	-	19,026
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	31,395	(217)	-	-	31,178
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2019	47,920	238	-	-	48,158

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Letër garancione	HPK 12- muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në originë	Totali
Vlera e HPK më 1 janar 2018	13,652	-	-	-	13,652
Transferet:					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	(1,903)	455	-	-	(1,448)
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(963)	-	-	-	(963)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	5,768	-	-	-	5,768
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	2,902	455	-	-	3,357
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	16,554	455	-	-	17,009

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

23. PROVIZIONET

Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019, Banka ka njohur një provizion për një kërkesë juridike të papaguar në shumën 97,795 EUR (2018: zero EUR).

24. DETYRIMET E QIRASË

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
<i>Analiza e maturitetit:</i>		
Viti 1	123,884	-
Viti 2	222,486	-
Viti 3	238,905	-
Viti 4	256,538	-
Viti 5	239,851	-
Vazhdimi	902,743	-
Total	1,984,407	-
E analizuar si:		
Detyrim afatgjatë	1,860,523	-
Detyrim afatshkurtër	123,884	-

25. KAPITALI AKSIONAR

Me 31 dhjetor 2019, kapitali aksionar ishte 10,000 mijë EUR (2018: 10,000 mijë EUR).

26. TË HYRAT NETO NGA INTERESI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Të hyrat e interesit nga kreditë dhe avanset ndaj klientave	4,748,211	5,234,417
Të hyrat e interesit nga letrat me vlerë	60,959	12,112
Të hyrat e interesit nga depozitat në bankat vendore	5,356	510
Totali i të hyrave nga interesi	4,814,526	5,247,039
<i>Shpenzimet e interesit</i>		
Shpenzimet e interesit nga depozitat	(1,319,687)	(813,774)
Shpenzimet e interesit nga huamarrjet	(692,155)	(1,263,755)
Shpenzimet e interesit për qiratë financiare	(144,497)	-
Shpenzimet e interesit	(2,156,339)	(2,077,529)
Të hyrat neto nga interesi	2,658,187	3,169,510

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

27. TË HYRAT NETO NGA TARIFAT DHE KOMISIONET

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Të hyrat nga tarifat për letra të garancionit	147,089	141,420
Të hyrat nga shkëputjet e hershme të kontratave	7,903	27,573
Të hyra të tjera nga tarifat dhe komisionet	113,443	152,162
Totali i të hyrave nga tarifat dhe komisionet	268,435	321,155
Shpenzimet e tarifave dhe të komisioneve	(9,101)	(9,118)
Të hyrat neto nga tarifat dhe komisionet	259,334	312,037

28. FITIMI/(HUMBJA) NETO NGA KËMBIMET VALUTORE

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Fitimi nga këmbimet valutore	114,844	50,589
Humbja nga këmbimet valutore	(90,333)	(96,083)
Fitimi/(humbja) nga këmbimet valutore, neto	24,511	(45,494)

29. TË HYRAT TJERA

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Të ardhurat nga dhurimi i pasurive	8,385	14,880
Të hyrat nga interesi nga korrigjimet e viteve paraprake	25,860	11,270
Totali	34,245	26,150

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

30. SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Shpenzime tjera të tatimit dhe tarifave	146,642	145,253
Taksat e BQK	137,668	150,908
Të drejtat pronësore	105,920	-
Provizioni për çështjet juridike	97,795	-
Konsulencë dhe auditim	94,518	117,085
Shpenzimet e sistemit të pagesave	87,281	84,169
Shpenzimet e komunikimit	77,259	65,338
Shpenzimet e përfaqësimit	57,062	63,967
Shpenzimet komunale dhe të naftës	34,140	30,936
Mirëmbajtja dhe riparimi	32,497	22,888
Shpenzimet e sigurimit të depozitave	22,934	15,646
Anëtarësi	13,669	13,508
Shpenzimet e sigurisë	16,665	12,975
Shpenzimet operative të qirasë për automjetin	4,100	1,000
Shpenzime tjera	40,057	36,306
Qira	-	232,681
Totali	968,207	992,662

31. PËRFITIMET E PUNONJËSVE

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Pagat	749,126	704,368
Shpenzimet e kontributeve pensionale	67,439	63,236
Sigurimi shëndetësor	9,936	9,203
Shpërblimet tjera të punonjësve	51,652	11,843
Totali	878,153	788,650

Banka kishte 29 të punësuar deri më 31 Dhjetor 2019 (28 të punësuar më 31 Dhjetor 2018). Kompensimet e tjera për punonjësit ndërkombëtarë përfshijnë sigurimin shëndetësor, transportin dhe kostot e tjera të lidhura me transferimin në Kosovë.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

32. TATIMI MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 përbëhet nga si vijon:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Shpenzimi i tatimit	142,200	224,251
Tatimi i shtyrë	(98,108)	(56,528)
Totali i tatimit mbi fitim	44,092	167,723

Barazimi i tatimit të parapaguar/të pagueshëm:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Shpenzimi i tanishëm i tatimit	(142,200)	(224,251)
Avanset e paguara përgjatë vitit	131,562	121,500
Përdorimi i humbjeve të bartura	-	64,782
Tatimi i pagueshëm	(10,638)	(37,969)

Deklaratat tatimore paraqiten çdo vit, por fitimet ose humbjet e deklaruar për qëllime tatimore mbeten provizore derisa organet tatimore të ekzaminojnë kthimet dhe regjistrimet e tatimpaguesit dhe të lëshohet një vlerësim përfundimtar. Ligjet dhe rregulloret tatimore të Kosovës janë subjekt i interpretimeve nga autoritetet tatimore. Taksa e shtyrë llogaritet në bazë të normës së taksës së miratuar prej 10%. Periudha e bartjes për çdo humbje tatimore në përputhje me ligjet në Kosovë është katër vjet.

Lëvizja në detyrimin mbi tatimin e shtyrë është paraqitur si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Bilanci fillestar	124,365	101,853
Pasuria tatimore e shtyrë që rrjedh nga humbjet tatimore të bartura	-	64,783
Ndikimi i adaptimit të SNRF 9 në tatimin e shtyrë	-	14,257
Lëvizjet në tatimin e shtyrë	(98,108)	(56,528)
Detyrimi tatimor i shtyrë në fund të vitit	26,256	124,365

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

32. TATIMI MBI FITIMIN (VAZHDIM)

Tabela më poshtë paraqet llogaritjen e taksës mbi të ardhurat e korporatave për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018:

	Norma Efektive tatimore	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Norma Efektive tatimore	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
Fitimi (humbja) para tatimit		(311,142)		1,517,453
Tatimi i kalkuluar me 10%	10%	(31,114)	10%	151,745
Efekti tatimor i interesit nga letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës	10%	(6,096)	10%	(1,211)
Efekti tatimor i rënies në vlerë për provizionimin e BQK	10%	104,686	10%	72,791
Efekti tatimor i shpenzimeve jo te zbritshme	10%	13,430	10%	2,052
Efekti tatimor i humbjeve nga këmbimi	10%	770	10%	4,549
Efekti tatimor i interest akrual në depozita	10%	57,176	10%	6,286
Efekti tatimor në rënien në vlerë të aseteve të riposeduara	10%	(169)	10%	4,302
Efekti tatimor në diferencat në interesin akrual për qëllime të BQK- së dhe SNRF	10%	(11,797)	10%	(16,263)
Rregullimi për zhvlerësimin e së drejtës së përdorimit të pasurisë	10%	25,813	10%	-
Pagesat e qirasë	10%	(34,876)	10%	-
Rregullimi për dispozitat ligjore	10%	9,780	10%	-
Rregullimi i detyrimit të qirasë së shpenzimeve të interesit	10%	14,450	10%	-
Të hyra të tjera	10%	147	10%	-
Gjithsej tatimi në fitim	10%	142,200	10%	224,251
Përdorimi i pasurisë tatimore të shtyrë		-		(56,528)
Përdorimi i parapagimeve të tatimit në fitim		(98,108)	-	-
Totali i detyrimit tatimor		44,092	-	167,723

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

33. TRANSAKSIONET E PALËVE TË NDËRLIDHURA

Türkiye İş Bankası A.Ş. – Dega në Kosovë ("Banka" ose "Dega") është një degë e Türkiye İş Bankası A.Ş., një entitet turk. Aksionarët kryesor të Türkiye İş Bankası A.Ş dhe pjesëmarrja e tyre në kapitalin aksionar më 31 dhjetor 2019 janë si në vijim: Isbank Pension Fund, acting on behalf of both active and retired Bank employees: 39.95%;

- Isbank Pension Fund, që vepron në emër të punëtorëve aktiv dhe të pensionuar të bankës: 39.95%;
- Aksione në qarkullim: 31.96% (rreth 60% e aksioneve në qarkullim është në posedim të investitorëve të jashtëm);
- Aksionet e Atatürk: 28.09%. Partia Republikane e Popullit (PRP) është trashëguesja nga testamenti e aksioneve, fillimisht të mbajtura nga Atatürk (themeluesi i Isbank).

Balancat me palët e ndërlidhura për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
<i>Detyrimet e kompanisë mëmë:</i>		
Llogaria rrjedhëse në kompaninë mëmë	36,441	49,710
<i>Detyrimet ndaj kompanisë mëmë:</i>		
Llogaria rrjedhëse më kompaninë mëmë	1,950,410	493,481
Huazimet afatshkurtra	-	27,700,000
Huazimet afatgjata	1,012,139	1,885,885
Detyrimet tjera ndaj kompanisë mëmë	-	-
Interesi i pagueshem për huazimet afatshkurtra dhe afatgjata	7,632	355,763
Të hyrat e shtyra nga pajisjet donacion	1,840	10,137
<i>Detyrimet e palëve tjera të ndërlidhura (degët e kompanisë mëmë):</i>		
Llogaria rrjedhëse - Is Bank AG - Gjermani	243,205	5,670,744
<i>Detyrime ndaj palëve tjera të ndërlidhura</i>		
Detyrimet ndaj Is Bank Londër	-	4,000,000
	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2019	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018
<i>Të hyrat e gjeneruara nga kompania mëmë:</i>		
Të hyrat tjera nga pajisjet donacion	8,385	11,270
<i>Shpenzimet e shkaktuara nga palët e ndërlidhura:</i>		
Shpërblimet e menaxhmentit	190,018	189,906
Shpenzimet e interesit për huazimet afatshkurtra	561,440	1,186,400

Türkiye İş Bankası A.Ş.- DEGA NË KOSOVË
PASQYRAT FINANCIARE

Shënimet e pasqyrave financiare për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2019
(Shumat në Euro, përveç nëse është specifikuar ndryshe)

34. KONTIGJENCAT DHE ZOTIMET

Garancionet dhe zotimet kreditore	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Garancionet në favor të klientëve	11,272,645	8,823,241
Kredi të miratuara por të padisbursuara	15,450,000	72,250
Bilanci i papërdorur i mbitërheqjeve	5,940,976	2,609,332
Totali	32,663,621	11,504,823
 Zotimet e qirasë të pa-anulueshme	 31 dhjetor 2019	 31 dhjetor 2018
Më pak se një vit	51,012	46,919
Totali	51,012	46,919

Çështjet ligjore

Në vitin 2019, Banka ka njohur një provizion prej 97 mijë euro për një pretendim të papaguar. Pretendimet e tjera ligjore dhe çështjet gjyqësore janë në aktivitetin normal të Bankës.

35. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Më 11 Mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli shpërthimin e një koronavirusi (COVID-19) një pandemi. Si rezultat, janë krijuar paqartësi ekonomike të cilat ka të ngjarë të ndikojnë negativisht në të ardhurat neto dhe në matjen e pasurive dhe detyrimeve. Në kohën e tanishme, ne nuk jemi në gjendje të vlerësojmë efektet e mundshme të kësaj pandemie në pasqyrat tona financiare.

Nuk ka ngjarje të tjera pas datës së bilancit që kërkojnë rregullime kontabël ose shënime shpjeguese shtesë te pasqyrat financiare.

CONTACT

Mazars Shpk

Tirana, Albania

Tel. +355 4 2222 889

Tel. +355 4 2278 015

info@mazars.al

Pristina, Kosovo

Tel. +381 38 609 029

infokosovo@mazars.al

www.mazars.al